

MAGYAR BOTANIKAI LAPOK

(UNGARISCHE BOTANISCHE BLÄTTER)

Kiadja és szerkeszti: — Herausgeber u. Redakteur: Főmunkatársak: — Hauptmitarbeiter:
Dr. Degen Árpád. **Dr. Győrfy István.** — **Dr. Lengyel Géza**

Bizományban: — in Commission:

Németországban: — Für Deutschland: Bei MAX WEG-nél Leipzig, Königstrasse Nr. 3.

XXXI. kötet **1932. évfolyam.** **Band** **1932. Jahrgang.** **◇ BUDAPEST. ◇ N°. 1—12. sz.**

Beiträge zur Kenntnis der Hieracien Ungarns und der Balkanländer IX.

Von: **Dr. G. Lengyel** (Budapest) **K. H. Zahn** (Karlsruhe).

Die nachstehenden Hieracien wurden fast ausnahmslos i. d. J. 1928—1930 von Dr. Á. v. DEGEN, Dr. Gy. GÁYER, Dr. F. KOVÁTS und Dr. G. LENGYEL, einige aber von Dr. O. BOCSKAY, Dr. I. GYÓRFFY, J. HULJÁK, J. RIGLER, Dr. Z. ZSÁK und weil. Prof. Dr. K. CZAKÓ gesammelt und Prof. K. H. ZAHN Bearbeitung übergeben. Die hier aufgezählten Hieracien stammen in überwiegender Mehrzahl aus den Nordkarpathen (Hohe und Niedere Tatra, Gömör-Zipser Erzgebirge), mehrere Angaben beziehen sich aber auf die Flora Mittelungarns und des Gebietes jenseits der Donau (Transdanubien). Die nicht neu beschriebenen Formen finden sich in der Bearbeitung der Gattung *Hieracium* in ENGLER's Pflanzenreich IV. 280. p. 1—1705 (1921—23), in ZAHN, Beitr. zur Kenntnis der Hieracien Ungarns u. der Balkanländer VII. (Magy. Bot. Lapok XXVIII. p. 1—34, 1929) und in ASCHERSON u. GRAEBNER's Synopsis XII. 1. pag. 1—489 (1922—30), XII. 2. p. 1—320 (1930—31).

A. *Pilosella*.

1. *H. Hoppeanum* Schult.

ssp. *leucolepioides* DEG. et ZAHN. — Budapest: Kamaraerdő (L).

ssp. *testimoniale* N. P. *δ. genuinum* N. P. 1. *acutiusculum* N. P. — Budapest: Vadaskerthegy (K). Pest: Staravoda-Tal bei Szentendre (K). — 2. *obtusiusculum* N. P. — Budapest: Kamaraerdő (L), Nagysvábhegy (K). Pest: Tétényi fensík (L), Lederergraben bei Budaörs (L). Zala: Lesenceistvánd (RIGLER). — *β. incultorum* N. P. — Guggerhegy bei Budapest (K).

2. H. pilosella L.

ssp. *angustius* N. P. — Liptó: Lucsny-Wiese bei Deményfalva (L).

ssp. *Bruennense* N. P. — Somogy: Balatonfenyves (RIGLER).

ssp. *coloratum* ZAHN f. *acutiusculum* ZAHN. Gömör: Hanneshöhe bei Dobsina (L).

ssp. *fulviflorum* N. P. — Heves: Parád (D).

ssp. *holostenum* N. P. — Zala Berg Szentgyörgyhegy bei Hegymágos (RIGLER).

ssp. *laticeps* N. P. — Szepes: Tátrafüred (L).

ssp. *megaladenium* N. P. — Szepes: Gölnic-Tal bei Sztracena (L).

ssp. *pernigrescens* ZAHN. — Gömör: Popova-Berg bei Pusztamező (L). Hohe Tatra: Mengsdorfer Tal (L), Tátraszéplak (L), Tátrafüred (D, Z), Gr. Kohlbachtal (L).

ssp. *pilosella* N. P. — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L).

ssp. *rosulinum* ZAHN f. *epilosiceps* Z. — Zala: „Jesuitenwald“ zwischen Nagykapornak und Misefa (K).

ssp. *scalptum* N. P. — Lederergraben bei Budaörs (L). Somogy: Balatonfenyves (RIGLER).

ssp. *subcaulescens* N. P. — Szepes: Csorber See, Alsótátrafüred (D). — f. *striatum* N. P. — Gömör: Pusztamező (L).

— f. *multifloccum* N. P. — Gömör: Gölnic-Tal bei Sztracena (L).

ssp. *subvirescens* N. P. *a. genuinum* 1. *pilosum* N. P. — Ujszeged (K). Esztergom: Dobogókő (K). Heves: Sárhegy bei Gyöngyös (L), Mátrafüred (K). Hohe Tatra: Csorber See (D), Felkertal (K, L), Tátraszéplak (K), Tátrafüred (D), *lusus furcatum*, L), Kämichen (D, K), Weisswassertal (L), Itatópatak, *lusus furcatum* (L), Grosser Fischsee (D). — 2. *subpilosum* N. P. — Zala: Lesenceistvánd (RIGLER). Heves: Mátrafüred (K). Hohe Tatra: Tátraszéplak (K, L), Tátrafüred (D, K), Gr. Schlagendorfer Spitze (D), Kesmarker Tränke (D). — 3. *calvescens* N. P. — Tátrafüred (L).

ssp. *subvirescenticeps* N. P. — Vas: Kemenessömjén (RIGLER). Esztergom: Dobogókő (K). Hohe Tatra: Tátraszéplak (L), Tátrafüred (D, K, L), Kopapass (L), Gr. Fischsee (K). — f. *epilosum* N. P. — Tátrafüred (L). — f. *subpilosum* N. P. — Niedere Tatra: Chopek (L), Deményfalvaer Tal (L). Hohe Tatra: Tátraszéplak (K), Tátrafüred (K, L).

ssp. *tricholepium* N. P. *a. genuinum* N. P. — Zala: Bucsa, *lusus furcatum* (K). — Komárom: Felsőgalla (Zsák). — Heves: Sárhegy bei Gyöngyös (L). *β. amaurotrichum* N. P. — Gömör:

Gölnictal zw. Pusztamező und Spitzenstein (L), Popova bei Ver-nár (L). Niedere Tatra: Chopek (L).

ssp. *trichophorum* N. P. *a. genuinum* 1. *normale* N. P.

Pest: Jászkarajenő (L). — 2. *brevipilum* N. P. — Budape-
pest: Vadaskerthegey (K).

ssp. *trichoscapum* N. P. — Zala: Szentgyörgyhegy bei
Kisapáti (RIGLER). — Vas: Nemeshegy bei Gésce (GÁYER). —
Csongrád: Sártó bei Algyő (K). Budapest: Kamara-
erdő (L).

ssp. *trichosoma* N. P. 1. *longipilum* N. P. — Tátra:
Csorba-tó (L).

ssp. *vulgare* TAUSCH *a. genuinum* 1. *subpilosum* N. P. —
Alsóásothalom und Ujszeged bei Szeged (K). Budapest: Vadas-
kerthegey (K). Liptó: Deményfalvaer Tal (L). Gömör: Popova
bei Pusztamező (L). Hohe Tatra: Gr. Schlagendorfer Spitze
(L), Tátrafüred (D). — 4. *pilosum* N. P. — Bakony-Gebirge:
Cuhatal (L). Niedere Tatra: Krupova hola (L). Prassiva-
Gebirge: Skalka, cca 1900 m. (L). Hohe Tatra Gr. Schla-
gendorfer Spitze (D), Tátrafüred (D). — *β. subvulgare* N. P. 1.
striatum N. P. — Pest: Pilishegy (K). Heves: Parádk (K). Hohe
Tatra: Tátrafüred (D), Alsótátrafüred (K). — 2. *exstriatum*
N. P. — Pest: Pilishegy (K). Hohe Tatra: Csorber See (D).

3. *H. auricula* Lam. et D. C.

ssp. *auricula* N. P. *a. genuinum* 1. *epilosum* N. P. — Zala:
Bucsa (K). Vas: Kemenessömjén (RIGLER). Hohe Tatra:
Trigan (L), Késmárker Tränke (D). — 3. *subpilosum* N. P. —
Zala: Misefa (K). Vas: Kemenessömjén (RIGLER). Mátra-
Gebirge: Parádk (D). — 5. *stipitatum* N. P. — Vas: Kemenes-
sömjén (RIGLER). Szepes: Tátrafüred (L). — 12. *obscuriceps*
N. P. — Heves: Sárhegy bei Gyöngyös (L), Mátrafüred (K).
Niedere Tatra: Krakova hola (L). Hohe Tatra: Fehér-
víz (L).

ssp. *magnaauricula* N. P. f. *subpilosum* N. P. — Alsótátra-
füred (D).

ssp. *melaneilema* N. P. *a. genuinum* 1. *epilosum* N. P. —
Heves: Parádk (D), Mátrafüred (K). Niedere Tatra: Kra-
kova hola, Chopek (L). Hohe Tatra: Felkertal (L), Tátra-
széplak, Alsótátrafüred (K), Utatópatak (L), Gr. Fischsee (D). —
2. *subpilosum* N. P. — Mátra-Gebirge Parádk (D). Niedere
Tatra Chopek (L). — 4. *marginatum a. epilosum* N. P. —
Mátra-Gebirge: Parádk (D). Liptó Lucsny-Wiese bei De-
ményfalva (L). Hohe Tatra: Csorber See (D), Tátraszéplak
(K, L), Tátrafüred (K, L). Mengsdorfer Tal, Felkertal (K), Kés-
marker Tränke, Weisswassertal (K), Gr. Fischsee (D). — h. *pili-*

squamum N. P. — Mátra-Gebirge: Parád (D). — 5. *stipilatum* N. P. — Hohe Tatra: Bergwiesen bei der Lersch-Villa, Grosser Fischsee (D).

4. H. Schultesii F. Sch. = auricula-pilosella.

ssp. *erythrogrammum* N. P. — Zala: Bucsá (K). Vas: Kemenessömjén (RIGLER). Gömör: Gölnictal bei Spitzenstein (L). Liptó: Deményfalvaer Tal (L).

ssp. *megalocphyllum* N. P. — Hohe Tatra: Csorber See (L), Tátraszéplak (L, K), Tátrafüred (K). — *β. pleiotrichum* N. P. — Tátrafüred (K, L). — 1. *pilosum* N. P. — Niedere Tatra: Krupova hola, Chopek (L).

ssp. *palatinum* N. P. — Esztergom: Dobogókő (K).

ssp. *Schultziorum* N. P. *β. oreophilum* N. P. — Gömör: Gölnictal bei Pusztamező (L). Hohe Tatra: Késmárker Tränke (D). — f. *exstriatum* N. P. — Heves: Mátrafüred (K). Gömör: Popova bei Pusztamező (L). Hohe Tatra: Késmárker Tränke (K).

5. H. alpicola Schl.

ssp. *Ullepitschii* (BLOCKI) ZAHN. — Tatra: Felkertal beim Schlesierrhaus, unter dem Karfunkelturm (K), Mlinica-Tal (HULJÁK).

6. H. aurantiacum L.

ssp. *aurantiacum* N. P. 1. *longipilum* N. P. — Zólyom: Palenica-Wiese unter dem Berg Chopek (L). — 6. *dilutipilum* N. P. — Hohe Tatra: Felkertal (K). — f. *pilosius* ZAHN. — Zólyom: Palenica unter d. Chopek (L).

ssp. *Hinterhuberi* (SCH.-BIP.) ZAHN 2. *longipilum* N. P. — Zólyom: Palenica unter d. Chopek (L), Chopek (L). Hohe Tatra: Felkertal (K), Weisswassertal (K).

ssp. *carpathicola* N. P. — Gömör: Hanneshöhe bei Dobsina (L). Hohe Tatra: Furkota-Tal (L), Tátraszéplak (K, L).

ssp. *subkajanense* ZAHN. — Gömör: Hopfengarten bei Dobsina (L).

7. H. pratense Tausch.

ssp. *eu-silvicolum* ZAHN. — Szepes: Nagyszalók (K). — Zólyom: Palenica-Wiese unter d. Chopek (L).

ssp. *pratense* N. P. a. *genuinum* 1. *brevipilum* N. P. — Gömör: Pusztamező (L). — f. *calvifolium* N. P. — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — f. *longipilum* N. P. — Tátraszéplak (L).

ssp. *sudetorum* N. P. — Gömör: Langenberg bei Dobsina (L). Stipulae in sp. nonnullis apice rubro-apiculatae. — Hohe Tatra: Mengsdorfer-Tal (GÁYER).

8. H. prussicum N. P. = pratense > pilosella.

ssp. *subelatus* ZAHN. — Alsótátrafüred (K).

9. H. flagellare W. = pratense > pilosella.

ssp. *tatrense* N. G. — Hohe Tatra: Mlinica-Tal (GÁYER), Kämmchen (K, L), Csorber See (D, L), Mengsdorfer Tal (L), Gr. Kohlbachtal (L). — var. *galicicum* N. P. — Tátraszép-lak (K).

10. H. floribundum Wimm. et Grab. = pratense > auricula.

ssp. *floribundum* N. P. a. *genuinum* N. P. — Tátraszép-lak. (K).

11. H. cymosum L.

ssp. *cymosum* N. P. a. *genuinum* 2. *hirtum* N. P. — Zala: Szentgyörgyhegy bei Kisapáti (L, RIGLER). — 3. *obscuriceps* N. P. — Pest: Kísszénáshegy bei Szentiván (L). — 5. *obscuriceps* N. P. — Gömör: Hanneshöhe bei Dobsina (L). — *β. poliotrichum* 1. *setosum* N. P. — Budapest: Széchenyihegy (D). — 2. *eupoliotrichum* ZAHN. — Budapest: Jánoshegy (K). Vas: Borostyánkő (GÁYER).

ssp. *pulveratum* N. P. — Gömör: Hanneshöhe bei Dobsina (L). Alsótátrafüred (K). — var. *subpulveratum* ZAHN. — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L).

ssp. *sabinum* (SEB. et M.) N. P. 2. *laxisabinum* N. P. — Budapest: Sashegy, Svábhegy (K).

12. H. Laschii F. Schultz frat. = cymosum — pilosella.

ssp. *cymosella* N. P. a. *genuinum* 2. *latius* N. P. — Budapest: Svábhegy (K).

13. H. echioides Lumn.

ssp. *echioides* N. P. *β. Tauscheri* N. P. — Zala: Lesence-istvánd (RIGLER). — *δ. pseudalbocinereum* Z. f. *minoriceps* Z. — Pest: Hidegkút (K).

14. H. bifurcum M. B. = echioides > pilosella.

ssp. *Lángii* N. P. — Budapest: Máriaremete (BOCSKAY).

15. H. piloselloides Vill.

ssp. *Berninae* GRIS. *γ. Beskidarum* N. P. — Gömör: Gölnic-tal bei Pusztamező (L).

ssp. *glaucoalodon* KORB et ZAHN var. *pilosius* ZAHN, involucri pedicellis subpilis, haud vel parce glandulosis. — Somogy: Balatonfenyves (RIGLER). — var. *glandulosius*-ZAHN. — Ebendort.

ssp. *obscurum* RCHB. β . *thuringiacum* ZAHN. — Gömör: Gölnicthal bei Spitzenstein (L).

ssp. *praealtum* (VILL.) N. P. — Tátraszéplak (D, K, L), Tátrafüred (D).

16. H. *Oborny anum* N. P. = *Bauhini* — *pratense*.

ssp. *valdeciliatum* BLOCKI. — Gömör: Hanneshöhe bei Dobsina (L).

17. H. *Bauhini* Bess.

ssp. *aëriostolonum* ZAHN. — Gömör: Langenberg bei Dobsina (L). Zólyom: Breznóbánya (L). — f. *calvius* ZAHN., caule epiloso effloccoso, stolonibus longissimis dense breviter setulosis. — Zala: Vonyarc (RIGLER).

ssp. *Besserianum* N. P. — Heves: Mátrafüred (K), Sárhegy bei Gyöngyös (L). Ebendort auch f. *adenocymum* ZAHN.

ssp. *cymanthum* N. P. — Zala: Szentgyörgyhegy bei Kisapáti (RIGLER). Heves: Sárhegy bei Gyöngyös (L), Mátrafüred (K).

ssp. *eu-magyaricum* ZAHN a. *genuinum* l. *normale* N. P. — Budapest: Guggerhegy (K). Pest: Staravoda-Tal bei Szentendre (D, K). — 2. *pilosius* N. P. — Pest: Staravoda-Tal bei Szentendre (D, K).

ssp. *filiferum* TAUSCH. — Hohe Tatra: Tátraszéplak, Nagyszalók (K). — β . *pseudocymanthum* ZAHN. — Heves: Sárhegy bei Gyöngyös (L).

ssp. *heothinum* N. P. — Veszprém: Balatonkenese (K). Budapest: Jánoshegy (K). Gömör: auf d. Berge Stempelscheuer, Langenberg, Schwarzenberg und Hanneshöhe bei Dobsina (L). Szepes: Sztracena (L), Tátrafüred (K). Liptó: Deményfalvaer Tal (L). — f. *glandulosiceps* ZAHN. — Tátrafüred (D).

ssp. *hispidissimum* N. P. 1. *pilosicaule* N. P. — Heves: Mátrafüred (K).

ssp. *macrum* N. P. — Hohe Tatra: Késmárker Tränke (D).

ssp. *magyaricum* N. P. a. *genuinum* l. *normale* N. P. — Gömör: Auf d. „Stein“ bei Dobsina (L). — 3. *adenolepium* N. P. — Gömör: Langenberg bei Dobsina (L).

ssp. *megalomastix* N. P. — Heves: Sárhegy bei Gyöngyös (L), Parád (K, D). — Szepes: Nagyszalók (K).

ssp. *pseudo-Bauhini* N. P. — Vas: Nemeshegy bei Gércs (GÁYER).

ssp. *pseudo-Kernerii* ZAHN β . *kerniforme* DEG. et ZAHN. — Zala: Vonyarc (RIGLER).

ssp. *pseudosparsum* ZAHN l. *latifolium* N. P. — Budapest: Hűvösvölgy (K).

ssp. *radiocaulis* (TAUSCH) N. P. — K o m á r o m: Kalvarienberg bei Felsőgalla (ZSÁK).

ssp. *subvolhynicum* DEG. et ZAHN. — Z a l a: Szentgyörgy-hegy bei Kisapáti (RIGLER).

18. *H. brachiatum* Bert. = *Bauhini* (vel *piloselloides*) < *pilosella*.

ssp. *brachiatiforme* N. P. — H e v e s: Mátrafüred (K). — G ö m ö r: Auf dem „Pelz“ bei Dobsina (L). — Z ó l y o m: Jecenye (L). — f. *parcipilum* ZAHN. — H e v e s: Parád (D).

ssp. *crociflorum* N. P. — P e s t: Pilishegy (K). — f. *polyadenium* N. P. — P e s t: Budaörs (L).

ssp. *pseudobrachiatum* N. P. — T á t r a s z é p l a k (L). — b. *striatum* N. P. — f. *longipilum* N. P. — F e h é r: Óbarok (L). K o m á r o m: Kalvarienberg bei Felsőgalla (ZSÁK).

19. *H. leptophyton* N. P. = *Bauhini* > *pilosella*.

ssp. *euleptophyton* ZAHN β. *sychnoschistoides* ZAHN in A. et G. XII. 1:391 (1929). — H e v e s: P a r á d (D).

20. *H. Tauschii* Zahn (*umbelliferum* N. P.) = *Bauhini* — *cymosum*.

ssp. *Budaianum* ZAHN 1. *subpilosum* ZAHN. — K o m á r o m: Kalvarienberg bei Felsőgalla (ZSÁK).

ssp. *cymosiforme* N. P. — V a s: Kőszeg, Ság (GÁYER).

21. *H. auriculoides* Láng = *Bauhini* — *echioides*.

ssp. *euauriculoides* ZAHN. — P e s t: Alsóráda (D).

ssp. *pseudotanythrix* Z. — B u d a p e s t: Ördögorma (L). — H e v e s: Sárhegy bei Gyöngyös (L).

ssp. *sarmentosum* (FROEL.) ZAHN a. *genuinum* 1. *normale* a. *longisetum* N. P. — P e s t: Kamaraerdő, Lederergraben bei Budaörs (L). — H e v e s: Sárhegy bei Gyöngyös (L). — b. *brevisetum* N. P. — B u d a p e s t: Csillebérc (L). — P e s t: Alsóráda bei Bugyi (L). — H e v e s: Sárhegy bei Gyöngyös (L).

ssp. *semiauriculoides* ZAHN. — B u d a p e s t: Ördögorma (L). — H e v e s: Sárhegy bei Gyöngyös (L).

ssp. *sublongisetum* (BORB.) ZAHN. — H e v e s: Mátrafüred (K).

ssp. *tanythrix* (N. P.) ZAHN 1. *densipilum* N. P. — S z e g e d: Alsóásothalom (K). — P e s t: Sári (K), Alsóráda (L), Staravoda-Tal bei Szentendre (K). — B u d a p e s t: Svábhegy (K). — K o m á r o m: Kalvarienberg bei Felsőgalla (ZSÁK).

H e v e s: Sárhegy bei Gyöngyös (L). — S z e p e s: Alsótátrafüred (D). — 3. *catotrichum* N. P. — S z e g e d: Várostantanya (K).

ssp. *Svevorum* (BORB.) ZAHN. — Komárom: Kalvarienberg bei Felsőgalla (ZSÁK). — Heves: Sárhegy bei Gyöngyös (L).

22. H. euchaetium N. P. = Bauhini — echioides — pilosella.

ssp. *longum* N. P. — Vas: Nemeshegy bei Gerce (GÁYER).

23. H. chaetocymum Deg. et Zahn = auriculoides-Tauschii.

ssp. *euchaetocymum* ZAHN. — Budapest: Hármashatárhegy (K).

B. Euhieracium.

24. H. bupleuroides Gm.

ssp. *Schenkii* GRIS. *β. glabrifolium* 1. *normale* N. P. — Niedere Tatra: Krakova hola, Lucsny-Tal, Deményfalvaer Tal (L). — 2. *pieninum* Z. — Zólyom: Motieskó (L).

ssp. *Tatrae* GRIS. *α. genuinum* ZAHN. — Szepes: Bikárka-Tal bei Sztracena (L).

25. H. villosum L.

ssp. *euvillosum* ZAHN var. *involutatum* ROCHEL. — Gömör: Auf d. „Pelz“ bei Dobsina (L).

ssp. *undulifolium* N. P. — Niedere Tatra: Krakova hola bei Deményfalva (L).

26. H. praecox Sch.-Bip. = pallidum — murorum.

ssp. *fraternum* SUDRE. — Pest: Zwischen Leányfalu und Szentendre (D).

ssp. *pirolloidiforme* KORB et ZAHN in A. et G. XII. 2:307 (1931). — Pest: Zwischen Leányfalu und Szentendre (D).

27. H. Wiesbaurianum Uechtr. = pallidum — bifidum.

ssp. *eu-Wiesbaurianum* ZAHN. — Zala: Badacsony (GÁYER).

28. H. Sommerfeltii Lindeb. = pallidum — caesium (pallidum — bifidum > Lachenalii).

ssp. *Degenanum* ZAHN. — Pest: Zwischen Leányfalu und Starawoda-Tal (D, K).

29. H. murorum L.

ssp. *amaurochlorolepis* LENGY. et ZAHN. — Gömör: Haneshöhe bei Dobsina (L), Popova bei Vornár (L).

ssp. *atropaniculatum* ZAHN *α. genuinum* 1. *normale* ZAHN. — Gömör: Berg Hopfengarten bei Dobsina (L). Tatra: Weiswasser-Tal, folium caulinum secundum glandulosum (L).

ssp. *basalticiforme* ZAHN. — Tatra: Gross-Kohlbachtal (L). — f. *angustisquamum* KRAFFT et ZAHN. — Ebendort (L).

ssp. *basilobum* ZAHN a. *genuinum* Z. — Zólyom: Biela voda-Tal bei Jecenye (L). — Liptó: Javorov bei Deményfalva (L). — Gömör: Auf d. Berge Stein, Hopfengarten bei Dobsina (L), im Göltnictal zwischen Spitzenstein und Pusztamező (L), Pcpova bei Vernár (L). — Hohe Tatra Felkertal, Tátraszéplak (K), Tátralomnic, Gross-Kohlbachtal (L). — var. *pseudo-caesiflorum* NYÁR. et Z. — Zólyom: Donovanál (L).

ssp. *Boetzkesii* ZAHN. — Hohe Tatra: Gr. Fischsee (K).

ssp. *brachygoniellum* LENGY. et ZAHN. — Gömör: Auf dem Berg Gugl bei Dobsina (L). — Liptó: Javorov-Berg und Lucsny-Tal bei Deményfalva (L).

ssp. *brachylobosum* VETTER et ZAHN. — Hohe Tatra: Késmárker Tränke (K).

ssp. *bucsanum* KOV. et ZAHN.*) — Zala: Wälder bei Bucsá (K).

ssp. *calvifrons* ZAHN a. *genuinum* l. *normale* Z. — Zólyom: Lomnista-Tal bei Jecenye (L). — Liptó: Javorov bei Deményfalva (L). — Gömör: Berg Hopfengarten bei Dobsina (L). — Hohe Tatra: Csorber-See (L), Tátraszéplak (K), Matlárháza (L). — 2. *centrogermanicum* ZAHN. — Budapest: Jánoshegy, Svábhegy (K). — c. *semioblongum* LENGY. et Z. — Gömör: Langenberg und Hopfengarten bei Dobsina (L), Pusztamező (L). — Szepes: Sztracena (L), Tátraszéplak (K).

ssp. *capilliferum* (BORB.) ZAHN. — Zala: Bánfa, Remetékút und Jezsuitsaerdő bei Misefa (K).

ssp. *cardiophyllum* JORD. a. *genuinum* l. *normale* ZAHN. — Zala: Misefa bei Nagykapornak (K). — 2. *virens* JORD. — Pest: Kisszénáshegy (L). — b. *glaucovirens* Z. — Bakony-Gebirge: Cuha-Tal (D, K, L).

ssp. *chlorellum* (SAEL. et NORRL.) ZAHN. — Hohe Tatra: Weisswasser-Tal (L).

ssp. *diaphanoiditropum* ZAHN. — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — Hohe Tatra: Csorber-See (K), Matlárháza (L).

ssp. *Dürschianum* ZAHN β . *perviridiforme* Z. — Bakony-Gebirge: Cuha-Tal (D, L).

ssp. *Fehérvizense* LENGY. et ZAHN.*) — Hohe Tatra: Fehérvíz (Weisswassertal) (L).

var. *Popradense* LENGY. et ZAHN.*) — Hohe Tatra: Poprádi-tó (Popper-See), Mengsdorfer Tal (L).

ssp. *gentile* JORD. — Hohe Tatra: Matlárháza (L).

ssp. *glandulosissimum* DST. — Hohe Tatra: Tarajka

*) Siehe ASCHERS. et GRÄBNER Syn. XII. 2. S. 369 (1931).

(Kämmchen), zwischen Legföhren beim Késmárker Grüner See (L).

ssp. *Goenczyi* DEG. et ZAHN. — Budapest: Svábhegy (L).

ssp. *gypsophilum* (GRIS.) ZAHN *a. genuinum* ZAHN. — Gömör: Langenberg bei Dobsina, Pusztamező, Popova-Berg bei Vernár (L). — *β. epitrichum* ZAHN. — Zólyom: Donovanál (L).

ssp. *Kassanum* ZAHN. — Pest: Pilishegy (K).

ssp. *Kovátsianum* ZAHN.*) — Budapest: Vadaskerthegy (K). — Esztergom: Dobogókő (K). — *f. subintegrum* ZAHN.***) — Esztergom: Dobogókő (K).

ssp. *Kunzianum* ZAHN. — Vas: Kőszeg (GÁYER).

ssp. *lacerisectum* ZAHN *σ. genuinum* Z. *β. pseudoserratifrons* ZAHN. — Hohe Tatra: Furkota-Tal (L). — var. *crocydocraspedum* LENGY. et ZAHN in A. et G. XII. 2. (1931). — Gömör Göltnictal bei Spitzenstein (L).

ssp. *lepistoides* K. JOH. — Hohe Tatra, zwischen Tátralomnic und Matlárháza (K).

ssp. *longilacerum* MURR et ZAHN. — Hohe Tatra: Höhenweg bei Tátrafüred (D), Kesmarker Tränke (K). — Zala: Bánfa u. Jezsuitaerdő bei Misefa (K).

ssp. *macrobifidiforme* SCHACK et ZAHN. — Pest: Zwischen Leányfalu und Szentendre (D).

ssp. *malacadenantheum* ZAHN. — Prassiva-Gebirge: Velka Košarisko (L).

ssp. *malacodiophanum* LENGY. et ZAHN. — Gömör: Berg Hopfengarten bei Dobsina (L). — Hohe Tatra: Csorber-See (D, L), Trigan (L), Mlinica-Tal (L), Felkertal (K), Gross-Schlagendorfer Spitze (D), Kämmchen (K), Gr.-Kohlachtal (D, L), Matlárháza (L), Késmárker Tränke (D).

ssp. *malacophyes* LENGY. et ZAHN *a. genuinum* ZAHN. — Pest: Pilishegy und Dobogókő (K). — var. *gentiloides* ZAHN. — Hohe Tatra: Csorber-See (D, K).

ssp. *nemorensis* JORD. *a. genuinum* 2. *laxiceps* ZAHN. — Bakony-Gebirge: Cuha-Tal (L).

ssp. *nivifaucinum* ZAHN. — Hohe Tatra: Tátraszép-lak (K).

ssp. *nyergesensis* DEG. et ZAHN. *β. microtricheilema* DEG. et ZAHN. — Bakony Gebirge: Cuha-Tal (L). Budapest: Jánoshegy (K). Pest: Kisszénáshegy bei Szentiván (L).

ssp. *oblongiforme* ZAHN var. *euchlorophyllum* LENGY. et ZAHN in A. et G. XII. 2. (1931). — Tatra: Gr. Schlagendorfer Spitze (L).

ssp. *oblongum* JORD. *a. genuinum* 1. *normale* ZAHN. — Budapest: Svábhegy (L). Gömör: Göltnic-Tal zw. Pusztamező u. Spitzenstein (L). Hohe Tatra: Matlárháza (L). — 2. *grossi-*

*) Siehe A. et G. Syn. XII. 2. S. 396 (1931).

**) A. et G. XII. 2. S. 397 (1931).

dentatum ZAHN. — Z a l a: Nagykapornak (K). — *β. vapenicense* LENGY. et ZAHN. — Z ó l y o m: Alsólehota (L).

ssp. *perlatidentiforme* LENGY. et ZAHN. — G ö m ö r: Langenberg u. Hopfengarten-Berg bei Dobsina (L).

ssp. *perlobatum* LENGY. et ZAHN. var. *pilosius* L. et Z. — P e s t: Kiszénáshegy (L).

ssp. *persiunatum* ZAHN a. *genuinum* Z. — G ö m ö r: Dobsinai Jégbarlang (L). — H o h e T a t r a: Csorber See (D). — *γ. valididens* LENGY. et ZAHN. — H o h e T á t r a: Weisswasser-Tal (L). — *δ. robustum* LENGYEL et ZAHN. — H o h e T a t r a: Kämmlchen (L).

ssp. *perviride* ZAHN. a. *genuinum* 1. *normale* ZAHN. — B a k o n y - G e b i r g e: Cuha-Tal (D, K, L). Z ó l y o m: Bisztra-Tal unter d. Gyömbér (L). L i p t ó: Deményfalvaer Tal (L). G ö m ö r: Langenberg u. Schwarzenberg ober Dobsina (L). S z e p e s: Bikárka-Tal bei Sztracena (L). H o h e T a t r a: Gr. Schlagendorfer Spitze (D), Gr. Kohlbachtal (L). — b. *longipedunculum* Z. in A. et G. — Z a l a: Bánfa u. Remetekút bei Misefa (K). — *β. robustum* ZAHN. — G ö m ö r: Auf den Berge Hopfengarten u. Stein ober Dobsina (L). H o h e T a t r a: Széplak, Gr. Kohlbachtal (L). — *γ. megalodontum* LENGY. et ZAHN. — Z ó l y o m: Bisztra-Tal unter d. Gyömbér (L). H o h e T á t r a: Széplak (K), Tátralomnic (L). — *δ. perviridiforme* ZAHN in A. et G. Syn. XII. 2. S. 360 (1931). — Z a l a: Bánfa-Wald bei Misefa (K).

ssp. *pleiophyllogenes* ZAHN 1. *normale* a. *verum* ZAHN. — Z a l a: Bánfa-Wald bei Misefa (K). — 2. *magnum* MALY et ZAHN. — Z a l a: Wälder bei Nagykapornak u. Misefa (K).

ssp. *praetenerescens* DST. *β. pseudopractenerescens* LENGY. et ZAHN. — Z ó l y o m: Lomnista-Tal bei Jecenye (L).

ssp. *pseudodiaphanooides* GERSTL. et ZAHN. — G ö m ö r: „Stein“ bei Dobsina (L).

ssp. *pseudogrypotes* LENGY. et ZAHN a. *genuinum* 1. *normale* ZAHN. — G ö m ö r: Spitzenstein bei Dobsina (L). — Z ó l y o m: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — *β. Vaiskovanum* LENGY. et ZAHN.*) — Z ó l y o m: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L).

ssp. *pseudosilvularum* ZAHN a. *genuinum* 1. *normale* ZAHN. — E s z t e r g o m: Dobogókő (K). — H o h e T a t r a: Csorber See, Felkertal, Gr. Kohlbachtal (K). — 2. *subgentile* ZAHN. — B a k o n y - G e b i r g e: Cuha-Tal (L).

ssp. *pseudosokolense* LENGY. et ZAHN. — G ö m ö r: „Stein“ ober Dobsina (I.).

ssp. *semigrandidens* LENGY. et ZAHN a. *genuinum* ZAHN. — Z a l a: Wälder bei Misefa und Nagykapornak (K). — P e s t: Pilshegy (K). — *δ. perviridisimile* ZAHN in A. et G. Syn. XII. 2. S. 383 (1931). — Z a l a: Bánfa u. Remetekút bei Misefa (K).

*) siehe A. et G. Syn. XII. 2. S. 379 (1931).

ssp. *semisilvaticiforme* ZAHN *a. genuinum* 1. *normale* ZAHN. — Heves: Sárhegy bei Gyöngyös (L). — Gömör: Engtal bei Dobsina (L). — Hohe Tatra: Kämmchen (L), Weisswassertal (L). — 3. *macrocephalum* Z. — Hohe Tatra: Felkertal (K).

ssp. *silvularum* JORD. *β. subsilvularum* 3. *longipedunculum* Z. — Pest: Zwischen Leányfalu u. Szentendre (D).

ssp. *stenclepidiforme* ZAHN. — Liptó: Javorov bei Deményfalva (L). — Hohe Tatra: Késmárker Tränke (K).

ssp. *subbifidifforme* ZAHN *a. genuinum* 1. *normale a. verum* ZAHN. — Vas: Kőszeg (GÁYER). — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — Prassiva-Gebirge: Latiborska hola (L). — Gömör: Pusztamező (L). — Hohe Tatra: Csorber See (K), Felkertal (K, L), Kämmchen Gr. Kohlbachtal, Weisswassertal (L). — *b. pilosiusculum* ZAHN. — Hohe Tatra: Csorber See (L). — *β. pseudatratum* TOUT. — Gömör: Hopfengarten-Berg bei Dobsina (L). — Liptó: Deményfalvaer Tal (L).

ssp. *subcrassum* (ALMQ.) ZAHN. — Budapest: Széchenyihegy (L), Ördögcsoma (L).

ssp. *submurágyinum* LENGY. et ZAHN. — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — Hohe Tatra: Felkertal (K).

ssp. *subsemisilvularum* ZAHN in A. et G. Syn. XII. 2. S. 382 (1931). — Heves: Zwischen Mátrafüred und Parádk (D). — Hohe Tatra: Széplak (K), Gr. Kohlbachtal (D), Felkertal (L).

ssp. *substenolepidifforme* LENGY. et ZAHN — Gömör: Langenberg ober Dobsina (L).

ssp. *Toplicense* MALY et ZAHN var. *Strigonii**) Kov. et ZAHN.**) — Esztergom: Dobogókő (K).

ssp. *Wulfenii* ZAHN (= ssp. *semisilvaticum β. subfloccosum* ZAHN) *a. genuinum* 1. *normale a. verum* ZAHN. — Gömör: Engtal bei Dobsina (L), Pusztamező (L). — Hohe Tatra: Csorber See (D), Kämmchen (K, L), Gr. Kohlbachtal (D), Matlárháza (L). — *b. pilosum* ZAHN. — Mátra-Gebirge: Kékes (K). — *β. subfloccosum* 3. *ovalifolioides* ZAHN. — Hohe Tatra: Weisswassertal (L). — 4. *Csorbæ* LENGY. et ZAHN. — Csorber See (D, K). — var. *dissectum* FR. *b. polyodontum* ZAHN. — Csorber See (D), Alsótátrafüred (D).

30. *H. maculatum* Sm. = *praecox* — *Lachenalii*.

ssp. *divisum* JORD. var. *aurelianense* BOR. 2. *latifolium* SUDRE. — Heves: Sárhegy bei Gyöngyös (L), zwischen Parádk u. Mátrafüred (D, K).

ssp. *eumaculatum* ZAHN var. *inquinatum* (JORD.) ZAHN. — Bakony-Gebirge: Cuha-Tal (D, K, L).

*) Nach *Strigonium* — Esztergom.

**) Siehe A. et G. Syn. XII. 2. S. 408 (1931).

ssp. *Pollichiae* (SCH.-BIP.) ZAHN a. *genuinum* 2. *virescens* ZAHN. — Budapest: Svábhegy (K).

ssp. *tinctum* JORD. var. *raritytinctum* ZAHN. — Komárom: Kálvárienberg bei Felsőgalla (ZSÁK).

31. *H. diaphanoides* Lbg. = *murorum* — *Lachenalii*.

ssp. *eudiaphanoides* ZAHN a. *genuinum* f. *verum* ZAHN. — Zólyom: Lomnista und Vaiskova-Tal bei Jecenye (L). — Gömör: Langenberg, Hopfengarten u. Stein bei Dobsina (L). — Szepes: Bikárka-Tal bei Sztracena (L). — Hohe Tatra: Csorber See (D, K, L), Tátraszéplak (K), Mlinicatal (L), Mengsdorfer Tal (L), Felkertal (K), Gr. Schlagendorfer Spitze (D, L), Alsótátrafüred (D), Gr. Kohlbachtal (L), Kämmchen (D, K, L), Matlárháza (L), Weisswassertal (L), Itatópatak (L), Grosser Fischsee (D, K). — f. *brevidentatum* ZAHN. — Hohe Tatra: Késmárker Tränke (D). — f. *submurorum* ZAHN. — Hohe Tatra Mlinicatal (L), Kämmchen (L), Gr. Kohlbachtal (D), Tátralomnic (L). — f. *acuminatidens* LENGY. et ZAHN. — Hohe Tatra: Csorber See (K), Furketa-Tal (L), Tátrafüred (L), Gr. Schlagendorfer Spitze (L), Kämmchen (K), Gr. Kohlbachtal (L), Tátralomnic (L), Kesmarker Tränke (K). — f. *grandidentiforme* LENGY. et ZAHN. — Hohe Tatra: Csorber See (D, K), Mengsdorfer Tal (L), Felkertal (K), Kämmchen (K, L), Gr. Kohlbachtal (L), Itatópatak, Weisswassertal (L). — f. *subacuminatidens* LENGY. et ZAHN.* — Zólyom: Bielavoda-Tal bei Jecenye (L). — Hohe Tatra: Felkertal (K). — f. *remotidens* LENGY. et ZAHN.* — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — Gömör: Dobsinai Jégbarlang (L). — var. *angustatifrons* LENGY. et ZAHN. — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — Liptó: Deményfalvaer Tal (L). — Gömör: Langenberg bei Dobsina (L). — Hohe Tatra: Csorber See (D, L), Mlinica-Tal (L), Felkertal (K, L), Tátraszéplak (K), Gr. Schlagendorfer Spitze (D), Tátraszéplak (D), Kämmchen (L), Gr. Kohlbachtal (D), Kesmarker Tränke (D, K). — var. *pilosissimum* LENGY. et ZAHN. — Zólyom: Vaiskova- u. Bielavoda-Tal bei Jecenye (L). — Hohe Tatra: Felkertal (L), Alsótátrafüred (D), Gr. Kohlbachtal (D), Tátralomnic (L), Grosser Fischsee (D). — var. *austrotatrense* NYÁR. et ZAHN. — Liptó: Koritnyica (L). — var. *polyphyllum* ZAHN. — Alsótátrafüred (D).

ssp. *platygonium* ZAHN. — Budapest: Kamaraerdő (L), Farkasvölgy (L). — f. *parcipilosum* ZAHN. — Farkasvölgy (L).

ssp. *subpinnatifidum* BORNH. et ZAHN. — Hohe Tatra: Mengsdorfer Tal (K).

*) Siehe A. et G. Syn. XII. 2.

32. H. Lachenalii Gm. (= *H. vulgatum* Fr.)

ssp. *acuminatum* JORD. *a. genuinum* 3. *pseudacuminatum* ZAHN. — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Jecenye (L). — *γ. pseudargillaceum* ZAHN 1. *normale* b. *calvescens* ZAHN. — Gömör: Langenberg und Hopfengarten-Berg bei Dobsina (L).

ssp. *anfractum* (Fr.) DST. var. *membranaceum* A.-T. — Zólyom: Lomnista-Tal bei Jecenye (L). Prassiva-Gebirge: Latiborska hola (L).

ssp. *aspernatum* JORD. — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Jecenye (L).

ssp. *basipinnatifidum* ZAHN var. *Jakabhazae* GÁY. et ZAHN — Folia basalia (cum petiolo 15—25 cm 4—6 cm) longe late petiolata ut et folia caulina inferiora. Omnia folia tenuia (saepe valde) grosse multidentata, margine, praesertim in costa dorsali petioloque (ut et caulis et rami) densissime pilosa, pilis 5—2 mm longis interdum etiam in involucrorum pedicellis obviis. — Vas: Jakabháza (GÁYER).

ssp. *bathylepium* (DST.) ZAHN. — Zólyom: Vaiskova-Tal (L).

ssp. *Bourquinii* LENGY. et ZAHN. — Zala: Bánfa-Wald bei Misefa (K). — Pest: Pilishegy, Dobogókő (K). — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Jecenye (L).

ssp. *brevidentatum* JORD. *a. genuinum* 1. *normale* ZAHN. — Gömör: Langenberg bei Dobsina (L). — 2. *brachyadenium* ZAHN. — Ebendort (L). — *β. lissoglaucodes* MURR et ZAHN. — Tátraszélplak (K).

ssp. *cacuminellum* ZAHN. — Hohe Tatra Weisswassertal (L), Késmárker Grüner See (L).

ssp. *cheriense* (JORD.) ZAHN 2. *pilosiceps* ZAHN. — Gömör: Dobsinai Jégbarlang (CZAKÓ).

ssp. *chlorophyllum* JORD. *a. genuinum* 3. *virescens* ZAHN. — Pest: Pilishegy (K), zwischen Szentendre und Leányfalú (D). — Zala: Bánfa-Wald bei Misefa (K). — Liptó: Koritnyica (L). — 4. *translucentiforme* ZAHN f. *malacodermum* LIT. et ZAHN. — Liptó Deményfalvaer Tal (L).

ssp. *eu-acuminatum* ZAHN var. *discolor* ZAHN. — Gömör: Galgenberg bei Dobsina (L).

ssp. *eu-Lachenalii* ZAHN *a. genuinum* ZAHN. — Borsod: Lillafüred (K).

ssp. *fastigiatum* (Fr.) ZAHN. — Vas: Vasjobbágyi (GÁYER).

ssp. *festinum* JORD. — Hohe Tatra: Matlárháza (L).

ssp. *Juratzkanum* ZAHN. — Pest: Pilishegy und Dobogókő (K).

ssp. *pinnatifidum* LOENNR. — Zólyom: Vaiskova-Tal (L).

ssp. *pseudodiaphanum* DST. — Liptó: Krakova hola bei Deményfalva (L).

ssp. *pseudo-Fritzeanum* ZAHN. — Hohe Tatra: Csorber See, Tátraszéplak (D).

ssp. *pseudo-Pollichiae* OBORNY et ZAHN. — Bakony-Gebirge: Cuha-Tal (L). — Vas: Vasjobbágyi (GÁYER).

ssp. *scanicum* (DST.) ZAHN. — Gömör: Göllickohó bei Dobsina (L). — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L).

ssp. *subacuminatum* ZAHN β . *Javorinae* ZAHN. — Zólyom: Donovál (L).

ssp. *subirriguum* DST. — Prassiva-Gebirge: Lati-borska hola (L).

ssp. *subobscuriceps* ZAHN. — Prassiva-Gebirge: Vk. Chochula, Vk. Košarisko (L).

ssp. *subpunctillatum* ZAHN. — Gömör: Dobsinai Jégbarlang (L).

ssp. *subviriduliceps* ZAHN. — Hohe Tatra: Kesmarker Grüner See (L).

ssp. *trencsinence* ZAHN. — Tátrafüred (D).

ssp. *tridentatoides* ZAHN α . *genuinum* l. *normale* ZAHN. — Zólyom: Alsólehota, Vaiskova-Tal. — Gömör: Langenberg bei Dobsina (L). — 2. *angustifolium* ZAHN. — Hohe Tatra: Csorber See (D).

33. *H. bifidum* Kit.

ssp. *basicuneatifolium* TOUT. α . *genuinum* ZAHN. — Zólyom: Lomnista-Tal bei Jecenye (L). — Hohe Tatra: Mengsdorfer Tal (K), Matlárháza (L). — f. *submaculatum* ZAHN. — Szepes: Sztracena (L). — f. *subintegratum* ZAHN. — Hohe Tatra: Mlinica-Tal (L).

ssp. *basicuneatum* ZAHN α . *genuinum* l. *normale* ZAHN. — Bakony-Gebirge: Cuha-Tal (D). — Gömör: Engtal bei Dobsina, Pusztamező, Popova-Pass bei Vernár (L). — Hohe Tatra: Tátralomnic (L), Matlárháza (L), Weisswassertal (L), Tarajka (L), Mengsdorfer Tal (L), Kesmarker Tränke (D).

3. *pseudobasicuneatiforme* ZAHN. — Liptó: Deményfalvaër Tal (L). — Gömör: Popovaberg bei Pusztamező (L). — Hohe Tatra: Weisswassertal (L). — β . *dilutipilum* ZAHN. — Hohe Tatra: Felkertal, Kämmchen (K). — γ . *lyratifolium* ZAHN. — Gömör: Popovaberg bei Pusztamező (L). — Hohe Tatra: Tátrafüred (L).

ssp. *basilobum* ZAHN. — Tátraszéplak (K).

ssp. *brachygonium* ZAHN α . *genuinum* ZAHN. — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L), Wälder unter d. Latiborska hola (L). — Liptó: Szalatin bei Luzsna (L). — Gömör: Engtal bei Dobsina (L). — Szepes: Sztracena (L). — Hohe

Tatara: Popper See (L), Felkertal (K), Gr. Schlagendorfer Spitze (D), Tátrafüred, Tarajka, Gr. Kohlbachtal, Késmárker Grüner See (L). — *β. glandulosus* LENGY. et ZAHN. — Tátrafüred (L). — *γ. inaequalibasis* LENGY. et ZAHN. — Gömör: Dobsinai Jégbarlang (L).

ssp. *caesiflorum* ALMQ *a. genuinum* l. *normale* ZAHN. — Szepes: Bikárka-Tal bei Sztracena (L). — Hohe Tatra: Matlárháza, Késmárker Grüner See (L). — *f. alpigenum* ZAHN. — Szepes: Sztracena (L). — *f. strictifurcans* ZAHN. — Gömör: Popovaberg bei Vernár (L). — *β. pseudopraecox* ZAHN *f. pseudalpigenum* ZAHN. — Szepes: Sztracena (L).

ssp. *canitiosum* DST. *a. genuinum* Z. — Gömör: Schwarzenberg, Engtal, Hanneshöhe, Spitzenstein bei Dobsina (L), Pusztamező, Popova-Berg bei Vernár (L). — Liptó: Krakova hola (L). — Tatra: Gr. Schlagendorfer Spitze (D). — Szepes: Bikárka-Tal bei Sztracena (L). — *f. dentatum* ZAHN. — Gömör: Pusztamező (L). — *f. denticulatum* LENGY. et ZAHN. — Gömör: Popovaberg (L). — *γ. obscurans* LENGY. et ZAHN. — Gömör: Popova-Pass (L). — *ε. chloranthodium* LENGY. et ZAHN. — Gömör: Hanneshöhe bei Dobsina (L), Gölnic-Tal bei Spitzenstein (L). — Liptó: Lucsny-Tal bei Deményfalva (L).

ssp. *cardiobasis* ZAHN *a. genuinum* l. *normale* ZAHN. — Gömör: „Pelz“ bei Dobsina (L). — Szepes: Bikárka-Tal bei Sztracena (L). — Hohe Tatra: Felkertal, Kämmchen (L), Gr. Schlagendorfer Spitze (D), Gr. Kohlbachtal (D), Késmárker Grüner See (L). — *f. grandidentiforme* ZAHN. — Heves: zwischen Mátrafüred und Parádk (D, K). — *f. submaculatum* ZAHN. — Hohe Tatra: Gr. Kohlbachtal (D). — *f. majoriceps* ZAHN. — Gömör: Pusztamező, Popovaberg bei Vernár (L). — Hohe Tatra: Gr. Schlagendorfer Spitze (D). — *f. basitruncatum* ZAHN. — Tatra: Gr. Kohlbachtal (D). — *f. basicontractum* ZAHN. — Tatra: Tátraszéplak (K), Matlárháza (L). — *β. subglandulosum* ZAHN. — Gömör: Gölnictal bei Pusztamező (L). — *γ. gigantophyes* DEG. et ZAHN. — Folia (saepe per-) magna late ovalia (lamina 10:5,5 ad 12:7 cm) cordata vel truncata rotundato-obtusa colorata, intimum et caulinum tantum ovato-vel oblongo-lanceolatum \pm acuminatum breviter in petiolum contractum; omnia supra levissime breviter pilosa, breviter vel latissime et valde grosse obtuse pluridentata; intimum et caulinum \pm longe acute dentatum (1. *verum*), vel folia basi tantum subgrossius dentata (2. *integrius*); involucra permagna (10—13 mm), squamis latiusculis anguste dilute floccoso-, junioribus apicem versus canis \pm tomentoso-marginatis simul eximie comosis. Verosimiliter *cardiophyllum* > *bifidum*. — Heves: zwischen Mátrafüred und Parádk (D).

ssp. *chlorostenolepis* LENGY. et ZAHN. — Hohe Tatra: Csorber See (L).

ssp. *coadunatum* (Dst.) ZAHN. — Gömör: Popova bei Pusztamező (L).

ssp. *cryptadenantheum* LENGY. et ZAHN. — Gömör: Engtal bei Dobsina, Popovaberg bei Pusztamező (L).

ssp. *cuhanum* DEG., LENGY. et ZAHN. — Caulis 25—40 cm viridis \pm glaber, inferne violaceus, superne floccosus, 3—12 cephalus; acladio 15—35 mm; ramis 1—3(—5) squamosis, inferioribus remotis longis 3—7 cephalis; anthela floccosa tantum superne \pm albidocana. Involucra 8—10 mm viz modice brevissime pilosa et disperse vel modice brevissime glandulosa, squamis obscure canis vix sublatiusculis obtusiusculis vel acutis modice, margine dilute virescenti) usque ad apicem subcomosum densissime vel subtomentoso-floccosis. Ligulae magnae saturate luteae, stylis obscuris. Folia (saepe per-) magna tenuia vel rigida lutescenti-gramineoviridia subtus pallidiora et saepe subcolorata, margine tantum et subtus brevissime, in petiolo \pm longo tenui violaceo basi late vaginanti subdensiuscule breviter pilosa; (exteriora parva) pleraque ovalia vel ovatooblonga rotundato-obtusa vel breviter acuta, cordata vel truncata, a medio ad basin dentibus 4—2 remotis valde grossis brevibus vel longioribus basi retroversis munita; caulinum \pm reductum vel permagnum petiolatum late ovatolanceolatum acuminatum (saepe valde) grosse, basi retro-dentatum; omnia in costa subfloccosa. — B a k o n y-G e b i r g e: Cuha-Tal (D, L).

ssp. *cymophorum* KOV. et ZAHN. — Folia exteriora parva ovata saepe leviter cordata denticulata, interiora \pm (vel valde) magna (saepe per-) longe et \pm late petiolata ovata vel ovato- et oblongo-lanceolata obtusissima vel \pm acutiuscula brevius longiusve in petiolum attenuata superne denticulata, a medio vel a summa tertia parte ad basin pluri- vel multi- et grosse dentata, basi saepe breviter vel grosse \pm inciso- (extima raro subretro-) dentata, saepius dentibus liberis aucta; omnia dilute glaucescenti-viridia subtus \pm colorata et in costa petioloque densissime floccosa; caulinum plerumque angustum angustissime acutissimeque multidentatum, in costa subtomentoso-floccosum. Caulis 5 dm floccosus, 5—12 (—15) cephalus; acladio 1—2 cm; ramis 5—9, summis 4—5 cymosis, reliquis remotis; omnibus monocephalis (vel inferioribus insuper 1—2 capitulis abortis praeditis) candelabrifformibus parce vel vix modice (brevissime dilute) pilosis et (tenuiter) glandulosis tenuibus vel gracilibus. Involucra 10—11 mm obscura similiter vestita (pilis basi obscuris), squamis sublatiusculis inaequaliter longis obtusiusculis vel (inferioribus angustis per-) acutis submarginatis usque ad apicem viridiatris inferne subfloccosis. Ligulae magnae aureae, stylis \pm obscuris. — Tátraszélplak (K).

ssp. *eu-psammogenes* ZAHN *a. genuinum* l. *normale* a. *verum* ZAHN. — Tátraszélplak (K), Tátrafüred (L).

ssp. *Fenarolii* ROSSI et ZAHN var. *Scepusiae* KOV. et ZAHN. — Pedicelli graciles; involucra 12—13 mm, squamis latiusculis vel peracutis; ligulae permagnae, stylis obscuris; glandulae dispersae. — Tátraszélplak (K).

ssp. *kesmarkiense* ZAHN. — T a t r a: Weisswassertal (L).

ssp. *laceridens* MURR. var. *telgartense* LENGY. et ZAHN. — G ö m ö r: Pusztamező (L).

ssp. *Liptoviae* LENGY. et ZAHN. — Folia ovalia vel ovata et elliptico—lanceolata obtusa vel pleraque \pm acuminata subtenuia, supra glaucescenti-viridia et disperse vel vix pilosa, subtus albido-viridia vel colorata et brevissime, margine magis dense, in petiolo brevi vel longo densissime pilosa; omnia breviter vel longius attenuata, breviter vel valde grosse pluridentata (simul denticulata), basin versus longius acutius dentata vel praesertim interiora dentibus compluribus longis angustis liberis aucta; extima parva; caulium petiolatum angustum vel elliptico-lanceolatum longe acuminatum denticulatum vel remote dentatum. Rami 1—2(—3) valde remoti 1—2(—3) cephalii; acladio 1—4 cm; pedicellis glandulis dispersis minutissimis et pilis dilutis sublongis modice numerosis vel densis obsitis, obscure canis. Involucra similiter vestita, 9—12 mm, inferne tantum parcefloccosa, squamis sublatiusculis viridialbo-marginatis longe subulatis. Ligulae magnae aureae, stylis obscuris. — *a. genuinum*. Ut supra. — L i p t ó: Deményfalvaër Tal (L). — *β . chlorocranium* LENGY. et ZAHN. — Folia tenuia remote breviter late vel grossius dentata, sine dentibus liberis; involucra virescentia; glandulae numerosiores tenuissimae. — Ebendort (L).

ssp. *lobosum* ZAHN. — T a t r a: Mengsdorfer Tal (L).

ssp. *lonchopodoides* ZAHN. — L i p t ó: Krakova hola bei Deményfalva (L).

ssp. *polylobophorum* VETT. et ZAHN. — V a s: Sötétárok-Tal bei Bczsok (GÁYER). — *β . Szinvanum* KOV. et ZAHN. — Ebendort (GÁYER).

ssp. *pseudobasicuneatum* TOUT. *a. genuinum* ZAHN. — T a t r a: Gr. Kohlbachtal (L). — f. *mucronatidens* Z. — L i p t ó: Deményfalvaër Tal (L). — var. *angustisquamum* KRAFFT et ZAHN. — L i p t ó: Krakova hola bei Deményfalva (L). — var. *trichocoricum* LENGY. et ZAHN. — Folia latissime ovato- vel oblongo-lanceolata rigida, crebre, infra medium grosse dentata, rigidiuscule breviter pilosa; anthela squarrosa; squamae angustae; glandulae modice numerosae breves. — Z ó l y o m: Breznóbánya (L).

ssp. *pseudocanitiosiforme* LENGY. et ZAHN f. *normale* et f. *floccosius* Z. — L i p t ó: Krakova hola (L). — G ö m ö r: Spitzen-

stein im Gölnictal, Popova bei Vernár (L). — T a t r a: Tátraszéplak (K), Gr. Kohlbachtal (L). — f. *pilosius* Z. — M á t r a: Gebirge: Kékes (K).

ssp. *pseudocanitosum* LENGY. et ZAHN. — G ö m ö r: Gölnictal bei Spitzenstein (L).

ssp. *pseudocardiobasis* KORB. et ZAHN a. *genuinum* Z. — S z e p e s: Bikárka-Tal bei Sztracena (L). — H o h e T a t r a: Felkertal, Blázy-Tal (L). — f. *epitrichum* ZAHN. — T a t r a: Felkertal (L).

ssp. *pseudodiaphanoides* GERSTL. et ZAHN. — G ö m ö r: Auf d. „Stein“ bei Dobsina (L).

ssp. *semiincisum* RECH. fil. et ZAHN. — H o h e T a t r a: Grosser Fischsee (D).

ssp. *sinuosifrons* ALMQ. var. *macrosinuosum* LENGY. et ZAHN. — G ö m ö r: Popova bei Vernár (L). — S z e p e s: Sztracena (L). — L i p t ó: Deményfalvaër Tal (L).

ssp. *sivyense* ZAHN var. *pilosipedunculum* Z. — L i p t ó: Lucsny-Tal bei Deményfalva (L).

ssp. *sokolense* LENGYEL et ZAHN. — G ö m ö r: Langenberg bei Dobsina, Pusztamező (L). — H o h e T a t r a: Tátrafüred (L).

ssp. *subcaesiiceps* ZAHN a. *genuinum* l. *normale* ZAHN. — Z ó l y o m: Lomnista-Tal bei Jecenye (L). — L i p t ó: Krakova hola und Magura bei Deményfalva (L). — H o h e T a t r a: Kesmarker Grüner See (L).

ssp. *subcaesiifloriforme* MURR et ZAHN a. *genuinum* Z. — L i p t ó: Deményfalvaër Tal (L). — f. *densifloccum* ZAHN. — Z ó l y o m: Vaiskova-Tal bei Jecenye (L). — L i p t ó: Deményfalvaër Tal und Lucsny-Tal bei Deményfalva (L). — H o h e T a t r a: Gr. Fischsee (K).

34. *H. incisum* Hoppe = *bifidum* — *dentatum*.

ssp. *subpalescentifrons* ZAHN a. *genuinum* ZAHN. — H o h e T a t r a: Csorber See (D), Popper See (L), Mengsdorfer Tal (K), Felkertal und Felker See (L). — β . *Novyanum* ZAHN. — H o h e T a t r a: Mengsdorfer Tal (L), Gr. Kohlbachtal (L).

35. *H. caesium* Fr. = *bifidum* > *Lachenalii*.

ssp. *basifolium* (FR.) ZAHN var. *Cubrynae* PAWL. et ZAHN. — H o h e T a t r a: Grosser Fischsee (D).

ssp. *caesiodiaphanoides* LENGY. et ZAHN. — Habitu et characteribus ssp. *laeticoloris* DST., sed anthela et involucria modice vel subdensiuscule breviter vel longe (ut in ssp. *eudiaphanoides*) glandulosa. Acladium 1—3 cm, rami 2—4, capitula 7(—10). Involucria subfloccosa et cum pedicellis pilis solitariis vel dispersis basi crassa

atris obsita, squamis obscuris \pm latis obtusis, internis (per-) acutis eximie viridimarginatis vel viridialbidis. Folia ovato-oblonga vel late ovato- et oblongo-lanceolata basi contracta vel attenuata, obtusiuscula vel acuminata, breviter vel grosse dentata, partim etiam supra breviter, margine costaque dorsali et in petiolo dense pilosa; caulina c. 3 subtus \pm floccosa. — a. *genuinum*. — Ut supra. — b. *adenogalbanum*. — Characteribus ssp. *galbanum*, involucra ad 14 mm; pili superne dispersi vel vix modice numerosi; glandulae densiusculae partim perlongae; ligulae magnae; folia (ovalia vel) interiora (permagna) ovatolanceolata late petiolata, dentibus paucis valde grossis munita; caulina 2. — **H o h e T a t r a**: Tátraszélplak, Nagyszalóki csúcs (Gr. Schlagendorfer Sp.) (D), Kämmchen (Tarajka), hier b. Gr. Kohlbachtal (L).

ssp. *Czakóanum* LENGY. et ZAHN. — **L i p t ó**: Deményfalvaer Tal (L). — **G ö m ö r**: Dobsina, Spitzenstein bei Dobsina (CZAKÓ). — **S z e p e s**: Sztracena, Bikárka-Tal bei Sztracena (L), Tátraszélplak (K), Tátrafüred (L).

ssp. *Dobsinae* LENGY. et ZAHN. — **G ö m ö r**: Langenberg, Hopfengarten bei Dobsina (L), Spitzenstein bei Dobsina (CZAKÓ). — **L i p t ó**: Vaiskova- und Lomnista-Tal bei Jeceny (L). — var. *Goelnicense* ZAHN. — Folia inferiora \pm oblonga, reliqua (saepe anguste) lanceolata, more *H. tridentati* valde inaequaliter, anguste, saepe longissime multidentata; anthela saepe usque ad caulis basin descendens valde suprafastigiata; capitula minora subdensius pilosa; squamae multo angustiores, acutiores. — **S z e p e s**: Gölnicbánya (CZAKÓ).

ssp. *eucaesium* ZAHN β . *molybdotes* Dst. — **H o h e T a t r a**: Tátraszélplak (D), Tátrafüred (L).

ssp. *fraudentum* (Dst.) ZAHN. — Tátrafüred (D).

ssp. *Fritzeanum* ZAHN a. *genuinum* l. *normale* a. *verum* ZAHN. — **L i p t ó**: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — **G ö m ö r**: Wälder bei Dobsina (CZAKÓ). — **S z e p e s**: Gölnic-Tal und Bikárka-Tal bei Sztracena (L). — **H o h e T a t r a**: Csorber See (D, K, L), Tátraszélplak (K, D), Tátrafüred (L), Tátralomnic (L), Matlárháza (L), Kesmarker Tränke (D, K), Furkota-Tal (L). — b. *dentatum* ZAHN. — **G ö m ö r**: Spitzenstein bei Dobsina (CZAKÓ). — **H o h e T a t r a**: Furkota-Tal (L), Gr. Kohlbachtal (D). — f. *ramosissimum* ZAHN. — Tátrafüred (L). — **Z ó l y o m**: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — var. *parviflorum* LENGYEL et ZAHN. — **H o h e T a t r a**: Csorber See, Tátrafüred, Kesmarker Tränke (D).

ssp. *galbanum* Dst. — **H o h e T a t r a**: Csorber See (D), Trigan (L), Felkertal, Tátrafüred (K), Kämmchen (L), Kesmarker Grüner See, Itatópatak (L). — var. *macrogalbanum* LENGY. et ZAHN. — Folia permagna latissime triangulariter pluridentata;

caulina 1—2, imum magnum ovato-lanceolatum latissime alato-petiolatum; pili superne densiores; glandulae dispersae partim longae. Inter *galbanum* et *caesiodiaphanoides*. — Tatra: in jugo Kämichen (L). — var. *Juguli* Kov. et ZAHN. — Caulis usque ad apicem (inferne dense longe) molliter albopilosus, crassus; involucra (permagna) et pedicelli modice vel densius dilute pilosa; squamae latae obtusae multo minus floccosae; folia valde grosse dentata. — Hohe Tatra: Kämichen (K).

ssp. *gycemberense* LENGY. et ZAHN. — Liptó: Deményfalvaer Tal (L). — Hohe Tatra: Csorber See (D).

ssp. *laeticolor* ALMQ. *a. genuinum* ZAHN. — Zólyom: Donovál (L). — Prassiva-Gebirge: Latiborska hola (L). — Liptó: Salatin bei Luzsna (L). — Gömör: Hopfengarten bei Dobsina (L). — Hohe Tatra: Csorber See, Mlinica-Tal (L), Tátrafüred, Tarajka (L), Gr. Kohlbachtal (L), Tátralomnic (L), Matlárháza (CZAKÓ), Kesmarker Grüner See, Itatópatak (L). — *β. sublaeticolor* DST. — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — Prassiva-Gebirge: Latiborska hola, Vk. Košarisko (L). — Hohe Tatra: Furkotatal (L), Mengsdorfer und Felkertal (K), Kämichen (K, L), Gr. Kohlbachtal (D, L), Tátralomnic (L), Matlárháza (CZAKÓ), Weisswassertal, Itatópatak (L). — *γ. Bialkae* ZAHN. — Tátralomnic (L). — *δ. Csuntavae* LENGY. et ZAHN. — Prassiva-Gebirge: Vk. Košarisko (L). — Liptó: Javorov-Berg bei Deményfalva (L). — Hohe Tatra: Furkotatal, Csorber See, Mengsdorfer Tal (L), Tátraszéplak (D), Gr. Schlagendorfer Spitze (D, L), Kämichen (K, L), Gr. Kohlbachtal (D). — var. *sublobatum* LENGY. et ZAHN. — Folia partim grosse dentata, caulinum inferius (truncatum vel contractum) valde grosse vel longe lobato-dentatum, superius lanceolatum vel lineare longum integrum; acladium 5—26 mm, rami 3—5, summi appropinquati. — Gömör: Spitzenstein bei Dobsina (L). — var. *megalophyllophorum* LENGY. et ZAHN. — Folia basalia et caulina permagna (cum peticlo ad 20:4—5 cm) elliptica vel oblonga obtusiuscula vel elliptico- et oblongo-lanceolata \pm longe acuminata, basi breviter vel longe attenuata, \pm crebre (breviter vel grosse longe, petiolum versus angustius) dentata; caulina infra medium inaequaliter valde grosse longe dentata; rami saepe ex omnibus axillis orti longissimi 1—2 foliati pleicephali. — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — Szepes: Thurzófüred (CZAKÓ). — var. *glandulosius* LENGY. et ZAHN. — Folia magna mollia ovata vel ovato-lanceolata, pleraque acuminata denticulata tantum vel (inferne) valde grosse dentata breviter vel longius in potiolum latum attenuata; caulina 2—3; imum elliptico-lanceolatum saepe grosse paucidentatum, superiora longa angusta integra; pedicelli subdensiuscule glandulosi subpilosi; capitula 3—10. — Hohe Tatra: Gr. Kohlbachtal (L).

ssp. *Lugiorum* ZAHN a. *genuinum* ZAHN. — Zólyom: Lomnista-Tal bei Jeceny (L). — Prassiva-Gebirge: Smerečini, Latiborska hola (L). — Hohe Tatra: Gr. Fischsee (D). — var. *conjugatum* (G. SCHNEID.) ZAHN. — Hohe Tatra: Gr. Fischsee (D). — var. *krisznense* LENGY. et ZAHN. — Hohe Tatra: Furkota-Tal (L). — var. *sub-Czakóanum* LENGY. et ZAHN. — Liptó: Javorov-Berg bei Deményfalva (L).

ssp. *malacocaesium* LENGY. et ZAHN f. *verum* ZAHN. — Hohe Tatra: Kesmarker Tränke (K). — f. *pilosiceps* ZAHN. — Liptó: Kcritnyica (L).

ssp. *megalocaesium* ZAHN f. *phyllepoda*. — Gömör: Spitzenstein bei Dobsina (CZAKÓ).

ssp. *markazense* ZAHN. — Heves: Zwischen Mátrafüred und Pará (D).

ssp. *pseudovirenticeps* VETTER et ZAHN. — Prassiva-Gebirge: Latiborska hola (L).

ssp. *ravusculum* (DST.) ZAHN. — Liptó: Magura bei Deményfalva (L).

ssp. *symphytoides* ZAHN. — Heves: Sárhegy bei Gyöngyös (L).

ssp. *subarrectariiforme* LENGY. et ZAHN. — Hohe Tatra: Felkertal (L).

ssp. *variabile* LÖNNR. a. *genuinum* ZAHN. — Szepes Thurzófüred (CZAKÓ). — γ . *pseudovariabile* ZAHN. — Gömör: Wälder bei Dobsina (CZAKÓ).

36. *H. levicaule* Jord. (*H. triviale* NORRL.) = **caesium — Lachenalii (Lachenalii > bifidum).**

ssp. *adenotriviale* LENGY. et ZAHN. — Ubique modice breviter pilosum, folia supra \pm glabrescentia, petiolis \pm longis (pariter ac caulis basi) atrovioleaceis. Folia basalia ovato-oblonga vel ellipticolanceolata, obtusa vel acuminata, \pm longe in petiolum attenuata, usque in petiolum breviter obtuse (\pm mucronato-) pluridentata, magna; caulina 2—3 \pm late elliptico-lanceolata longius vel breviter petiolata vix grossius dentata, summum perangustum floccosum. Anthela cana dense breviter glandulosa parcepilosa; acladio 15—20 mm; ramis 5(—7) remotis \pm erectis; capitulis (7—) 10—15 (—20). Involucra 9—10,5 mm subglandulosa subpilosa, squamis sublatiusculis obtusiusculis vel acutis obscuris virescenti-marginatis inferne floccoso-marginatis. Habitu ssp. *trivialis*. — Liptó: Deményfalvaer Tal (L).

ssp. *calcigenoides* ZAHN. — Liptó: Krakova hola bei Deményfalva (L).

ssp. *calcigenum* ZAHN. — Zólyom: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — Prassiva-Gebirge: Smerečini, Latiborska hola (L). — Hohe Tatra: Csorber See (D, K, L).

Mlinica-Tal (L), Felkertal (K, L), Tátraszéplak (K), Kämmchen (L), Gr. Kohlbachtal (D, L), Tátralomnic, Kesmarker Grüner See (L).

ssp. *Magnaetatrae* ZAHN. — H o h e T a t r a: Csorber See (D), Tátraszéplak (K), Alsótátrafüred (D). — f. *pilosus* ZAHN. — Z ó l y o m: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L).

ssp. *psammogeton* ZAHN. — L i p t ó: Krakova hola bei Deményfalva (L).

ssp. *serratilanceum* JORD. a. *genuinum* l. *normale* ZAHN. — H o h e T a t r a: Csorber See, Kämmchen (L).

ssp. *triviale* NORRL. a. *genuinum* ZAHN. — Z ó l y o m: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — L i p t ó: Zseleznó-Bad (L), Deményfalvaer Tal (L). — H o h e T a t r a: Mlinica-Tal (L), Felkertal (K, L), Tátrafüred, Kämmchen (L), Matlárháza, Weisswassertal (L), Kesmarker Grüner See (L). — f. *ramosum* ZAHN. — H o h e T a t r a: Csorber See (K, L). — β . *subtriviale* LENGY. et ZAHN. — P r a s s i v a-G e b i r g e: Smerečini u. Latiborska hola (L). — G ö m ö r: Langenberg bei Dobsina (L). — H o h e T a t r a: Mlinica-Tal (L), Gr. Schlagendorfer Spitze (D), Weisswassertal (L). — γ . *amphitrichum* ZAHN. — Z ó l y o m: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — f. *oligodon* ZAHN. — H o h e T a t r a: Csorber See, Gr. Kohlbachtal (D).

37. H. ramosum W. K. = caesium — levigatum.

ssp. *euramosum* ZAHN. — L i p t ó: Magura-Berg und Lucny-Tal bei Deményfalva (L), Lucski (CZAKÓ). — var. *Popovae* LENGY. et ZAHN. — H o h e T a t r a: Csorber See (L), Tétraszéplak (K, L).

38. H. praecurrens (Vukot.) Zahn = transsilvanicum — murorum.

ssp. *pleiophyllopsis* ZAHN. — G ö m ö r: Hanneshöhe bei Dobsina (L).

39. H. Wolfii Zahn in FEDDE XXIV: 382 (1928) = transsilvanicum — murorum — Lachenalii.

ssp. *trichotranssilvanicum* DEG., KOV., LENGY. et ZAHN. — Caulis 4—7 dm gracilis vel percrassus inferne cum foliorum petiolis densissime vel villosopilosus (3—5 mm) et \pm violaceus, sursum minus breviusque pilosus viridis floccosus, apice cum anthela disperse vel sparsim pilosus et modice vel densiuscule sublonge glandulosus 7—25 cephalus. Acladium 5—10 mm, rami 4—8(—10), saepe omnes appropinquati candelabriformes \pm tenues 1—3(—5) cephalis. Involucra 9—11 mm denique perlata subdense glandulosa et *disperse vel modice pilosa*, squamis sublatiusculis vel angustioribus obtusiusculis vel acutis viridiatis eximie viridialbo-marginatis inferne subfloccosis, externis angustis. Ligulae saturate luteae

latae conspicuae, stylis obscuris. Folia basalia numerosa parva vel permagna (saepe spathulato-) ovalia vel ovato-oblonga (lamina p. e. 6:4 cm, 10:5—4 cm) \pm obtusa brevissime vel longius contracta breviter vel longe (latissime alato-) petiolata ubique densiuscule breviter, margine costaque dorsali (hic longe) densissime tenuiter pilosa, vix denticulata vel levissime remote, inferne partim late obtuse dentata; caulina (2—)4—7(—10) sensim vel cito decrescentia; inferiora 1—3 magna longe vel breviter et latissime alato-petiolata ovato-oblonga vel ovato-lanceolata subobtusata vel acuminata saepe subgrossius dentata, reliqua elliptico- vel anguste lanceolata (vel summa bracteiformia) basi 2—1 dentata vel integra more basium (supra minus) pilosa, superiora floccosa. Bractee pilosae et glandulosae. Von der Tracht des *H. transsilvanicum* var. *eriocaulae* SCHUR, aber durch behaarte Hülle etc. verschieden. Prachtvolle Form, die mit *H. jablonicense* ssp. *ericauliforme* von Lucivna Ähnlichkeit hat. — Hohe Tatra: Kämmchen (L), Gr. Kohlbachtal (D, K, L).

40. *H. alpinum* L.

ssp. *apiculatum* (TAUSCH.) ZAHN. — Prassiva-Gebirge: Smerečini (L). — Hohe Tatra: Mlinica- und Furkota-Tal (L), Mengsdorfer Tal (K, L), Gr. Hinzensee (K, L), Froschseen (GYÖRFFY), Felkertal (K, L), Felker-See (L), Blumengarten (K, L), Blázy-Tal (L), Gr. Schlagendorfer Spitze (L), Kämmchen (K, D, L), Gr. Kohlbachtal (L), Blauer See, Roter See (L), Itatópatak (L), Grosser Fischsee (D). — f. *calvescens* ZAHN. — Langer See (L), Kämmchen (L), Gr. Kohlbachtal (L), Kesmarker Grüner See (L). — f. *minus* ZAHN. — Prassiva-Gebirge: Latiborska hcla (L).

ssp. *eu-alpinum* ZAHN a. *genuinum* 1. *normale* ZAHN a. *vulgare* TAUSCH. — Hohe Tatra: Csorber See (K), Gr. Hinzen See (L), Felker See (L), Blumengarten (K). — 2. *latisquamum* ZAHN. — Gr. Hinzensee (K), Kl. Hinzensee (L), Blumengarten (K), Langer See (L), Weisser See, Kitaibel-See (L). — b. *melanocephalopsis* ZAHN. — Gr. Hinzensee (K), Kämmchen (K, L), Gr. Kohlbachtal (L), Weisswassertal bei Kesmarker Kosár (K). — *β. pumilum* HOPPE 1. *normale* b. *angustifolium* ZAHN. — Prassiva-Gebirge: Vk. Chochula (L). — *γ. villosissimum* TAUSCH. 2. *albovillosum* FROEL. — Hohe Tatra: Mengsdorfer Tal (L), Felkertal (K, L), Blumengarten (K, L), Langer See (L), Roter See (L). — *ε. spathulare* VETTER et ZAHN 1. *verum* ZAHN. — Prassiva-Gebirge: Vk. Chochula (L). — 2. *Prassivanum* LENGY. et ZAHN. — Ligulae late lingulatae, planta brevius pilosa. — Prassiva-Gebirge: Vk. Košarisko (L).

ssp. *gigantocranum* RECH. et ZAHN. — Hohe Tatra: Mengsdorfer Tal (K).

ssp. *gymnogenum* ZAHN. — Hohe Tatra: Langer See (L), Gr. Kohlachtal (L).

ssp. *melanocephalum* TAUSCH. a. *genuinum* 1. *normale* a. *spathulatum* ZAHN. — Hohe Tatra: Froschseen (GYÖRFFY), Rovátka (Kerbchen) (L), Kesmarker Grüner See, Roter See (L), Weisswassertal (L). — b. *angustifolium* ZAHN. — Weisswassertal, Genersichsee (L). — 4. *brevipilum* ZAHN. — Kitaibelsee (L). — c. *calvescens* ZAHN. — Weisswassertal (L). — β . *obtusisquamum* ZAHN. — Hohe Tatra: Blauer See, Roter See (L). — γ . *subintegrifolium* ZAHN. — Prassiva-Gebirge: Skalka (L).

ssp. *pseudo-Fritzei* ZAHN a. *genuinum* 1. *normale* Z. — Niedere Tatra: Krupova hola (L). — Hohe Tatra: Furkota-Tal (L), Mlinica-Tal (GÁYER, L). — 2. *pergracile* ZAHN a. *subpilosum* Z. — Furkota-Tal (L).

41. *H. nigrescens* W. = *alpinum* > *murorum*.

ssp. *decipiens* TAUSCH. a. *genuinum* f. *calvescens* ZAHN. — Hohe Tatra: Kämmchen (D). — var. *Kralicskæ* LENGY. et ZAHN. — Mengsdorfer Tal (L).

ssp. *eudecipiens* ZAHN var. *Korytnicæ* ZAHN. — Prassiva-Gebirge: Vlk. Košarisko (L). — Hohe Tatra: Felkertal (L). — var. *eurotatrense* ZAHN. — Csorber See (K).

ssp. *eunigrescens* ZAHN a. *genuinum* ZAHN. — Hohe Tatra: Felkertal (L). — var. *austrotranssilvanicum* ZAHN. — Hohe Tatra: Kämmchen (K).

ssp. *gymnogeniforme* ZAHN. — Prassiva-Gebirge: Vlk. Chochula (L). — Gyömbér-Gebirge: Chopek (L). — Hohe Tatra: Weisswassertal (L).

ssp. *Menguszfalvæ* LENGY. et ZAHN. — Folia basalia numerosa rigida (\pm lutescenti-) prasinoviridia supra modice vel pleraque vix, margine dense rigidiuscule, in petiolo brevi vel longo \pm (vel latissime) alato longe pilosa; exteriora \pm elliptico-spathulata, reliqua elliptico- vel oblongo- et angustius lanceolata acutiuscula vel acuta apice plicata, mucronato pluridenticulata vel longe acute dentata, majora usque in petiolum crebre dentata inferne (more *H. alpini* ssp. *apiculatum*) dentibus acutissimis antrorsum arcuatis munita; caulina 1—2(—3), imum profunde insertum similiter dentatum conspicuum, secundum lanceolatum acute dentatum vel bracteiforme, margine costaque floccosum. Caulis 2—3 dm breviter, inferne magis et longius pilosus 1—2(—4) cephalus; acladio 3—10(—20) cm; ramis 0—1(—3) valde remotis gracilibus subpilosis et breviter subglandulosis. Involucra 10—12 mm latissime globosa similiter vestita, squamis \pm latis obscuris viridimarginatis obtusis vel \pm acutis margine vel ubique leviter floccosis. Versus *H. bifidum* vergens. — Hohe Tatra: Menguszfalvi völgy (Mengsdorfer Tal) (L), Csorber See (K).

ssp. *parciglandulum* ZAHN b. *dentatum* NYÁR. et ZAHN. — H o h e T a t r a: Blázy-Tal (L). — d. *floccosiceps* NYÁR. et ZAHN. — Ebendort (L).

ssp. *tatrigenum* KORB et ZAHN. — H o h e T a t r a: Furkota-Tal (L), Mengsdorfer Tal (K), Felkertal (K, L), Gr. Kohlbachtal (D).

42. *H. atratum* Fr. = *alpinum* ≤ *murorum*.

ssp. *atrelleum* ZAHN a. *genuinum* 1. *normale* ZAHN. — H o h e T a t r a: Mlinica-Tal (GÁYER, L), Popper See (L), Mengsdorfer Tal (K, L), Gr. Schlagendorfer Spitze (L), Kämmchen (K, D, L), Gr. Kohlbachtal (D, L), Kesmarker Grüner See (L). — f. *seminigrescens* ZAHN. — Gr. Schlagendorfer Spitze (L). — f. *calvescens* ZAHN. — Gr. Kohlbachtal (L). — γ . *Furkotanum* ZAHN. — Felker- u. Blázy-Tal (L). — ϵ . *Greineri* KORB et ZAHN. — Felker-See (L).

ssp. *eu-subnigrescens* ZAHN a. *genuinum* ZAHN. — H o h e T a t r a: Kämmchen (L), Gr. Kohlbachtal (D, L), Weisswassertal (L), Kesmarker Grüner See (K, L). — var. *hemischistum* ZAHN. — H o h e T a t r a: Mengsdorfer Tal (L), Tarajka (L), Gr. Kohlbachtal (D, L). — f. *majoriceps* ZAHN. — Tarajka (L).

43. *H. rauzense* Murr. = *alpinum* < *bifidum*.

ssp. *bifidellum* ZAHN a. *genuinum* 1. *normale* ZAHN. — H o h e T a t r a: Gr. Fischsee (D). — 2. *nigrobifidum* ZAHN. — H o h e T a t r a: Felkersee (L).

ssp. *eurauzense* ZAHN a. *genuinum* ZAHN. — H o h e T a t r a: Gr. Kohlbachtal (D, L).

ssp. *glandulosdentatiforme* RECH. FIL. et ZAHN. — H o h e T a t r a: Mlinica-Tal (L).

44. *H. liptoviense* Borb. = *atratum* — *Lachenalii*.

ssp. *eu-liptoviense* ZAHN. — H o h e T a t r a: Mlinica-Tal (L).

45. *H. Vágneri* Pax = *alpinum* — *caesium*.

ssp. *eu-Vágneri* ZAHN. — Caules 1—3 tenues vel graciles, 2—3(—4) dm alti floccosi inferne longe dense, sursum vix modice breviter pilosi 2—3(—5) cephalis; acladio 15—30(—100) mm; ramis 1—2 valde remotis longis erectis \pm strictis 1, rarissime 2 cephalis gracilibus; pedicellis (consimilibus, apice incrassatis) vix modice pilosis, pilis 1—2 mm longis obscuris apice saepe longo diluto, disperse glandulosis, viridicanis vel obscuris, bracteolis 1—3 interdum subfoliaceis obsitis. Involucra 11—13 mm pererassa ovata vel globosa subatra modice vel densius breviter pilosa (pilis apice dilutis) disperse (partim micro-) glandulosa leviter floccosa,

squamis latiusculis sursum longe attenuatis acutiusculis vel (in-
 timis per-) acutis, exterioribus brevioribus obtusiusculis, interiori-
 bus viridialbomarginatis. Ligulae luteae apice leviter ciliolatae,
 stylis obscuris. Folia exteriora parva elliptico- vel ovato-oblonga
 denticulata utrinque pilosa; reliqua \pm mediocria oblonga obtusius-
 cula vel acutiuscula basi longius attenuata, interiora (florendi
 tempore saepe solum obvia) permagna (cum petiolo p. e. 8:1,5 cm
 ad 12:2 cm) oblongo- vel \pm lanceolata longe acuminata longis-
 sime in petiolum \pm longum subdense pilosum attenuata \pm brevi-
 ter (supra subdisperse) pilosa supra medium vix dentata, inferne
 dentibus remotis brevibus vel grosse triangularibus mucronatis
 obsita; caulina 2—3, inferiora magna suboblongo-lanceolata si-
 militer dentata, sequentia \pm parva angusta floccosa. Omnia folia
 margine petioloque parce microglandulosa. Achaenia brunneoatra,
 3,5 mm. — **H o h e T a t r a**: Csorber See (D). — var. *eumeco-*
schistum DEG. et ZAHN. — Folia cum petiolo ad 20:2,5 cm (petiolo
 ad 10 cm) margine petioloque tantum subrigidiuscule pilosa den-
 tibus nonnullis brevibus vel grossis antrorsum versis obsita; folium
 caulinum inferius consimile, secundum lanceolatum sublonge
 argute serratum; reliqua longa angustissima. Rami 1—3 longis-
 simi 1 cephalii; acladium 1—12 cm. — **H o h e T a t r a**: Csorber
 See (D). — var. *pseudo-Vagneri* LÉNGY. et ZAHN. — 3 dm, mono-
 cephalum; involucrum 13 mm crassissime globosum; ligulae semi-
 tubulosae; folia caulina 3. oblongolanceolata vel angusta grosse
 (mucronato-) 2—3 serrata; insuper 4—6 bracteae angustae evo-
 lutae. — **H o h e T a t r a**: Mlinica-Tal (L). — var. *perrigidum*
 ZAHN. — Folia perrigida margine (inferne longe) pilosa breviter
 paucidentata vel nonnulla 1—2 dentibus grossis munita; basalium
 c. 9, caulina 4 lanceolata et angusta, floccosa; rami 1—4 longi
 1 cephalii; squamae leviter floccosae. Interdum 1 dm tantum altum,
 1 cephalum, foliis caulinis 1—2 angustis (et 2—3 bracteis longis),
 involucre magno perrasso. An *Fritzei* — *caesium*? — **H o h e**
T a t r a: Mlinica-Tal (PAX, L), Kriván (SAGORSKI).

ssp. *neo-Degenii* ZAHN. Canoviride, Caules 1—2, c. 3 dm,
 cani, inferne dense albopilosi, 3 cephalii; acladio c. 2 cm; rami 2
 monocephali (tertius abortus) longi, pilis 2,5 mm longis dilutis
 patentibus obsiti, sparsim minute glandulosi albocani graciles.
 Involucra 10—12 mm latissima leviter dilute villosa, squamis
 latiusculis vel (interioribus) angustis, acutiusculis vel longe
 subulatis, apice eximie albido-barbulatis, ceterum obscuris parce
 floccosis viridialbo-submarginatis parce (partim micro-) glandu-
 losis. Ligulae angustae leviter brevissime ciliolatae, stylis obscuris.
 Folia ovata vel elliptica vel ovato- vel oblongo-lanceolata rotun-
 dato-obtusa vel \pm acuminata, breviter vel longe in petiolum atro-
 violaceum densissime subrigidiuscule pilosum vel villosum modice
 longum attenuata, grosse subbreviter vel longius (inferne acute)

pluridentata, utrimque densiuscule rigidiuscule, margine (microglanduloso) costaque dorsali densissime pilosa; caulina 2, inferius late lanceolatum utrimque longe attenuatum breviter petiolatum valde subulatum, dentibus nonnullis grossioribus acutis obsitum; secundum angustum floccosum; utrumque similiter pilosum. Inter *alp.num* et *caesium basifolium*. — Hohe Tatra: Grosser Fischsee (D).

46. *H. tephrosoma* (N. P.) Zahn = *alpinum* -- *Lachenalii* -- *bifidum*.

ssp. *Cserbicum* Kov. et ZAHN. — Caulis 4 dm breviter pilosus viridis. Anthela cana vix modice breviter glandulosa, modice, pedicelli subdensiuscule dilute pilosa (1—2 mm); acladio 1—2 cm; ramis ad 6 remotis longis 1—3(—5) cephalis. Involucra 8,5—10 mm subdensiuscule dilute pilosa parce breviter simul microglandulosa, squamis sublatiusculis obtusis vel acutiusculis (intimis \pm acutis) obscuris subdilutius marginatis inferne subfloccosis. Ligulae subdilute lutae latae sparsim breviter ciliolatae. Folia basalia magna (cum petiolo p. e. 15:3,5 cm), petiolis \pm longis latis densiuscule pilosis, elliptico- vel oblongo-lanceolata, obtusa vel acuta, longe attenuata, usque in petiolum late obtuse pluridentata, in petiolo breviter triangulariter et paulo acutius dentata vel denticulata; caulina 2(—3), inum basalibus simile, secundum angustum \pm parvum denticulatum vel inaequaliter grosse dentatum, summum longum angustissimum; omnia supra \pm glabra. Verosimiliter *calcigenum-atratum*. — Hohe Tatra: Csorber See (K).

47. *H. Fritzei* F. Schultz = *alpinum* > *prenanthoides*.

ssp. *eu-Fritzei* ZAHN a. *latius* G. SCHNEID. — Hohe Tatra: Csorber See (D), Popper See (L), Mengsdorfer Tal (L). — b. *angustius* G. SCHNEID. — Prassiva-Gebirge: Vlk. Košarisko (L). — Hohe Tatra: Csorber See (D, K), Mlinica-Tal (L), Mengsdorfer Tal (K, L), Roter See (L), Grosser Fischsee (D, K).

ssp. *pinetophilum* DEG. et ZAHN. — Hohe Tatra: Furkota-Tal (L), Mlinica-Tal (GÁYER, L), Mengsdorfer Tal (L), zwischen Tátrafüred und Tátralomnic (D).

ssp. *pseudopersonatum* UECHTR. 2. *Rastokanum* ZAHN. — Hohe Tatra: Mlinica-Tal (GÁYER).

ssp. *spathulifrons* (BORB.) ZAHN. — Hohe Tatra: Popper See (L), Froschscen (GYÖRFFY), Felkertal beim Schlesierhaus (K), Blumengarten (L), Gr. Kohlbachtal (L), Weisswassertal (L), Schwarzer See (L), Kesmarker Grüner See (L).

ssp. *Uechtrizianum* G. SCHNEID. — Hohe Tatra: Blázy-Tal, Gr. Schlagendorfer Spitze (L).

48. H. nigritum Uechtr. = (alpinum > prenanthoides) — murorum.

ssp. *eunigritum* ZAHN. — H o h e T a t r a: K ä m m c h e n (K), Gr. Kohlbachtal (L), Kesmarker Grüner See, Itatópatak (L), Gr. Fischsee (D).

49. H. chlorocephalum Wimm. = (alpinum > prenanthoides) — Lachenalii.

ssp. *stygium* (UECHTR.) ZAHN. — P r a s s i v a - G e b i r g e: Skalka, Latiborska hola (L). — H o h e T a t r a: Csorber See (D), Mlinica-Tal (L, GÁYER), Poppersee (L), Mengsdorfer Tal (K, L), Felkertal (K), Gr. Schlagendorfer Spitze (D), K ä m m c h e n (D, K, L), Gr. Kohlbachtal (L), Tátralomnic (L), Weisswassertal (L), Kesmarker Grüner See (L), Roter See (L), Grosser Fischsee (D, K). — f. *calvescens* ZAHN. — Gr. Kohlbachtal, Kesmarker Grüner See (L). — f. *pilosius* ZAHN. — N i e d e r e T a t r a: Chopek (L). — H o h e T a t r a: K ä m m c h e n (K).

50. H. subserratosinuaturn Zahn = chlorocephalum (stygium) — epimedium (Wimmeri).

H o h e T a t r a: Csorber See (D, L).

51. H. prenanthoides Vill.

ssp. *lanceolatum* (VILL.) ZAHN var. *cinereipedunculum* 1. *verum* ZAHN. — H o h e T a t r a: Trigan (L), K ä m m c h e n (L). — var. *eutatranum* ZAHN 2. *oligophyllum* NYÁR. et ZAHN. — H o h e T a t r a: Gr. Kohlbachtal (L).

ssp. *perfoliatum* FROEL. — P r a s s i v a - G e b i r g e: Smerečini (L). — H o h e T a t r a: K ä m m c h e n (L).

52. H. umbrosum Jord. = prenanthoides < murorum.

ssp. *eu-umbrosum* ZAHN var. *Podspařyanum* ZAHN. — Z ó l y o m: Vaiskova-Tal bei Alsólehota (L). — P r a s s i v a - G e b i r g e: Smerečini, Skalka (L). — H o h e T a t r a: Csorber See (D, K, L), Gr. Schlagendorfer Spitze (L), K ä m m c h e n (D, L), Gr. Kohlbachtal (L).

53. H. epimedium Fr.

ssp. *Gáyeri* ZAHN. — Caulis 35—50 cm tenuis vel crassus leviter breviter pilosus oligo- vel polycephalus; acladio 25—35 mm, ramis 3—10 (saepe ex omnibus foliorum caulinorum axillis ortis et 1—3 caulibus secundariis auctis) longis squarrosis suprafastigiatis 3—5(—8) cephalis (capitulis partim abortis) disperse vel vix modice, pedicellis (longis) modice pilosis. Involucra 8—10 mm globosa subdensiuscule pilosa subfloccosa obscura cum pedicellis vix modice glandulosa, squamis sublatiusculis vel acutis anguste-

dilutius marginatis. Ligulae conspicuae leviter breviter ciliolatae. Folia saepe numerosa glauco-, subtus albiviridia, sat parva vel lata (interiora saepe haud petiolata longe in basin attenuata; petioli breves vel elongati), ovata (lamina ad 5—9:4 cm) rotundato-obtusa, vel ovato-, elliptico- vel oblongo-lanceolata (ad 12:2,5 cm), breviter vel longo attenuata, valde grosse (late et \pm obtuse vel triangulariter) multidentata, usque in petiolum vel ad petiolorum basin dentibus grossis longis porrectis acutioribus munita (sagittata); caulina (1—)2—3 oblongo- vel anguste lanceolata, basi \pm longe attenuata leviter amplectentia longe acuminata grosse vel breviter vel longe acute et usque ad basin pluridentata. — H o h e T a t r a: Mengsdorfer Tal (GÁYER), Gr. Kohlbachtal (L).

ssp. *moravicum* FREYN. — H o h e T a t r a: Csorber See D), Tátrafüred (D).

ssp. *nagytarpatakinum* LENGY. et ZAHN. — Folia magna late ovata vel ovato-lanceolata, intimum ad basin latissimum petioliformem attenuatum; omnia breviter vel grosse (sinuato-) pluridentata, supra \pm glabra et haud raro *leviter maculata*. Rami 1—3(—4); capitula 2—6(—10); acladium 1—2,5(—6) cm. Squamae latiusculae *obtusae* vel acutae. Folia caulina 1—2, superius \pm reductum, inferius (ovato- vel) oblongo-lanceolatum vel angustum fortiter pluridentatum vel \pm integrum. Pedicelli disperse vel modice breviter dilute pilosi et disperse vel modice glandulosi. Involucra pilis subdensiusculis basi obscuris obsita leviter glandulosa et floccosa. Ceterum ssp. *Tornatoris* simile. — P r a s s i v a - G e b i r g e: Skalka (L). — H o h e T a t r a: Kämmchen (K, L), Nagytarpataki völgy (Gr. Kohlbachtal) (L).

ssp. *Tarajkae* LENGY. et ZAHN. — Folia basalia breviter vel longe petiolata; exteriora \pm minora late ovata vel oblonga \pm obtusa denticulata tantum, basi rotundata vel breviter contracta; interiora (saepe valde) magna ovato-lanceolata, dentibus remotis magnis obtusis in foliorum basi longis saepe retroversis obsita; caulina 2, inferius (saepe latissime) ovato-lanceolatum (lamina ad 14:5 cm) similiter dentatum basi truncatum longe petiolatum longe acuminatum; secundum late oblongo-lanceolatum, interdum uno dente longo acuto tantum munitum, in petiolum brevem alatum leviter amplectentem contractum; omnia glaucescenti-, subtus albiviridia, brevissime, basalia partim etiam supra levissime, in petiolo densius longe pilosa. Acladium c. 25 mm; rami 3 valde remoti longi 1—3 cephalii; pedicelli modice vel magis tenuiter pilosi et glandulosi (pilis apice dilutis). Involucra subdensiuscule pilosa modice vel disperse glandulosa, 9—11 mm longa, crasse cylindrica, squamis vix sublatusculis obtusiusculis vel acutis obscuris inferne floccoso-marginatis. Liguale subdilute luteae brevissime ciliolatae. — H o h e T a t r a: Tarajka (Kämmchen) (L).

ssp. *Tornatoris* NYÁR. et ZAHN. — H o h e T a t r a: Csorber See (K), Mlinica-Tal (L), Trigan (L), Mengsdorfer Tal (L), Felkertal (K, L), Kämmchen (D, K, L), Weisswassertal (L), Gr. Kohlbachtal (L), Gr. Fischsee (D).

ssp. *Wimmeri* UECHTR. — H o h e T a t r a: Csorber See (D), Felkertal (K), Kämmchen (K), Gr. Kohlbachtal (L), Kesmarker Grüner See (L).

54. *H. carpathicum* Bess. = *prenanthoides* — *caesium*.

ssp. *eucarpaticum* ZAHN *a. genuinum* ZAHN. — L i p t ó: Salatin bei Luzsna (L). — P r a s s i v a-G e b i r g e: Smerečini, Skalka, Latiborska hola (L). — G ö m ö r: Zemberg (L). — H o h e T a t r a: Csorber See (D, K), Mlinica-Tal (L), Trigan (L), Tátrafüred (D, K), Kämmchen (L). — *β. decipiens* DEG. et ZAHN. — Involucra et pedunculi vix pilosa breviter glandulosa. — H o h e T a t r a: Csorber See (D).

55. *H. inuloides* Tausch = *prenanthoides* — *levigatum*.

ssp. *eu-inuloides* ZAHN. — H o h e T a t r a: Csorber See (D).

56. *H. sparsum* Friv.

ssp. *silesiacum* (KRAUSE) ZAHN var. *Vaiskovae* LENGY. et ZAHN. — Folia basalia (p. e. 16:2,8 cm) ubiquae, margine costaque dorsali et in petiolo cum inferiore caulis parte densiuscule longe pilosa; pedicelli modice minutissime glandulosi et cum ramis leviter floccosi, vix vel parce pilosi; involucra submodice pilosa; folia denticulata tantum. — Z ó l y o m: Vaiskova-Tal bei Alsó-lehota (L).

57. *H. levigatum* W. = *Lachenalii* — *umbellatum*.

ssp. *Czakói* ZAHN. — L i p t ó: Deményfalvaër Tal (L). — G ö m ö r: Engtal bei Dobsina (L). — S z e p e s: Gölnictal bei Sztracena (L). — H o h e T a t r a: Felkertal (K).

ssp. *eulevigatum* ZAHN *a. genuinum* l. *normale* ZAHN. -- G ö m ö r: Pohorella (L). — l. *brevidentatum* ZAHN. — G ö m ö r: Langenberg bei Dobsina (L).

ssp. *levigans* ZAHN var. *longepetiolatum* ZAHN. — V a s. Egyházásfüzes (GÁYER).

ssp. *purpuricaule* ZAHN. — G ö m ö r: Wälder bei Dobsina (CZAKÓ), Dobsinai Jégbarlang (CZAKÓ). — S z e p e s: Bikárkatal bei Sztracena (L), Tátrafüred (L).

ssp. *trichodontoglossum* LENGY. et ZAHN. — Caulis 8—9 dm percassus angulato-striatus breviter hirsutus superne cum anthela canus et brevissime dilute pilosus cymoso-paniculatus polycephalus; pedunculis 15—25 mm modice breviter glandulosis vix di-

spersa pilosis apice subincrassatis et 2—3 bracteolatis; ramis ad 15, inferioribus remotis oblique erectis tenuissimis \pm arcuatis ad 12 cm longis, bracteis parvis angustis canescentibus obsitis. Involucra 9—11 mm obscura modice vel subdensiuscule (partim micro-) glandulosa \pm epilosa, squamis sublatiusculis obtusiusculis, interioribus angustioribus longe acuminatis acutiusculis vix dilutius marginatis. Ligulae angustae vel latae, *dentibus eximie sublonge ciliatis*. Styli lutei fusciscentes. Folia inferiora (partim emarcida) late lanceolata longa (ad 20.3 cm), utrimque longe attenuata, remote \pm longe acute 3—5 dentata, in summa quarta parte integra, latissime petiolata vel basi petioliformi sessilia, leviter breviter pilosa (petioli in foliis emarcidis dense pilosi), sequentia magis magisque brevius attenuata vel sublata sessilia similiter dentata etiam magna, reliqua sensim vel (superiora) cito decrescentia longissime acuminata lanceolata vel angusta sublonge vel breviter dentata anguste sessilia subtus, summa utrimque floccosa. — Gömör Göltnictal bei Pusztamező (L). — Diese Form korrespondiert mit *H. Lachenalii* ssp. *praeciliatum* ZAHN (= *H. Wotoszczakii* Kulcz. in Rosliny Polskie [1924]) durch die lang gewimperten Blütenzähnen.

58. *H. umbellatum* L.

ssp. *eu-umbellatum* ZAHN var. *monticola* JORD. 1. *eumonticola* ZAHN. — Hohe Tatra: Csorber See (D). — var. *serotinum* HOST. — Zólyom: Breznóbánya (L). — 2. *intricatum* ZAHN. — Vas: Kőszeg (GÁYER). — var. *commune* FRIES. — Gömör: Fchorella (L). — var. *Ogwenii* LINTON. — Zólyom: Breznóbánya (L). — var. *linearifolium* WALLR. 1. *angustifolium* TAUSCH. — Szeged: Alsóásotthalmi erdő (K).

59. *H. conicum* A.-T. = *umbellatum* — *prenanthoides*.

ssp. *eu-conicum* ZAHN. — Csorber See (D, K, L). — Wurde früher für *H. inuloides* angesehen.

60. *H. sabaudum* L.

ssp. *sublactucaceum* ZAHN β . *mediodensum* 1. *normale* a. *latifolium* ZAHN. — Vas: Egyházasküzes (GÁYER).

ssp. *subrectum* JORD. a. *genuinum* 1. *normale* 2. *denticulatum* ZAHN. — Vas: Talárerdő bei Kőszeg (GÁYER).

ssp. *vagum* JORD. a. *genuinum* Z. 3. *aviorum* JORD. — Pörsön: Weidritztal (D). — var. *subvagum* MURR et ZAHN. — Vas: Zwischen Ivánc und Ispánk (GÁYER). — Gömör: Langenberg bei Dobsina (L).

61. *H. racemosum* W. K.

ssp. *tenuifolium* HOST f. *angustifolium* ZAHN. — Vas: Kőszeg (GÁYER).

62. *H. latifolium* Spr. (*brevifolium* Tausch) = *umbellatum*—*sabaudum*.

ssp. *brevifrons* BOBB. — V a s: Egyházassfüzes (GÁYER),
zw. Ivánc und Ispánk (GÁYER).

ssp. *pomázense* DEG. et ZAHN. — S o m o g y: Mike (K).

Über *Osmunda regalis* L. in Süd-Kroatien.

Az *Osmunda regalis* L. dél-horvátországi előfordulásáról.

Von: } Ludwig Rossi (Karlovac).
Irta: }

Dieser schöne Farn sollte nach der Flora croatica p. 1306 „in silvis paludosis planitierum veluti in illis ad Lekenik et Peščenica, ad Brebrovec et Okolje in Moslavina“ vorkommen. Nach mündlicher Mitteilung hat ihn Herr Professor DR. GJURAŠIN um Lekenik vergeblich gesucht und da er an den übrigen erwähnten Standorten in neuerer Zeit auch nicht mehr gefunden wurde, gehörte er zu den Dubiosis der Kroatischen Flora.

Vor Kurzem wurde aber sein Vorkommen in unserem Gebiete doch wieder sichergestellt.

Gelegentlich eines Jagdausfluges hat ihn der Herr Major KOLOMAN HORVAT im Jahre 1916 in Knezgorica bei Vukmanić, etwa 13 km süd-östlich von Karlovac entfernt, an einem schattigen, sumpfig morastigen Bergabhänge gefunden.

Ich erhielt vom Genannten am 29. Juni 1917 drei sterile, und am 13. Juni 1918. zwei fertile Exemplare aus jener Gegend.

Den zweiten Standort entdeckte ich am 9. Mai 1918 bei einer Exkursion nach Jelsa Velika. etwa 4 km nord-westlich von Karlovac.

Links des Weges unterhalb der ersten Häusergruppe bog ich links in das Gebüsch und erblickte nach etwa 100 Schritten das erste Exemplar von *Osmunda*. Weiter schreitend kam ich zu einer kesselartigen Vertiefung, wo zahlreiche Gruppen dieser Pflanze anzutreffen waren, die in dichten Gestrüppe von *Corylus*, *Rubus*, *Pteridium* etc., dazwischen einigen Erlenbäumen, wuchsen. Das ist der Hauptstandort dieser Pflanze. Vom Fusse der Berglehne sickert fortwährend Wasser, das in Rinnen den Kessel durchfeuchtet und dabei schlammige und sumpfige Stellen hervorbringt.

Oberhalb dieser Niederung an sonnigen, scheinbar trockenen Stellen kommt sie auch ziemlich häufig vor, aber etwas niedrigeren Wuchses. Etwa 100 Schritte südlich von hier bemerkte ich auf einem sonnigen, mit *Pteridium* bewachsenen Hügel einige Gruppen dieser Pflanze.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1932

Band/Volume: [31](#)

Autor(en)/Author(s): Lengyel Geza, Zahn Karl [Carl] Hermann

Artikel/Article: [Beiträge zur Kenntnis der Hieracien Ungarns und der Balkanländer IX. 1-33](#)